Ազգ
Azg armenian daily
13 ԱՊՐԻԼ 1999 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 65 (1810)

ՆԱՏՕ-ն վճռական է շարունակելու ռմբակոծումը

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՆԱՏՕ-ի երկրներն այսօր հայտարարեցին Հարավսլավիայի դեմ ռազմաօդային գործողությունը շարունակելու իրենց վճռականությունն այնքան ժամանակ, քանի դեռ նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչը չի ենթարկվի Արեւմուտքի հինգ հայտնի պահանջներին, ներառյալ Կոսովո միջազգային զորակազմ մտցնելը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին ասված է ՆԱՏՕ-ի երկրների արտաքին գործերի նախարարների հայտարարության մեջ, որոնք Բրյուսելում արտակարգ նիստ անցկացրեցին՝ նվիրված Կոսովոյի շուրջ ճգնաժամին: Միաժամանակ հայտարարության մեջ նշվում է, որ ՆԱՏՕ-ն Ռուսաստանի հետ միասին շահագրգռված է ճգնաժամի խաղաղական լուծման հասնելու գործում եւ ցանկանում է կոնստրուկտիվորեն աշխատել նրա հետ Ռուսաստան-ՆԱՏՕ հիմնարար ակտի ոգով այդ նպատակին հասնելու համար: Դաշինքն առաջվա պես պնդում է, որ խաղաղական համաձայնության հասնելուց հետո Կոսովո մտցվելիք միջազգային զորակազմը գտնվի ՆԱՏՕ-ի ղեկավարության ներքո: Այն կարող է լինել ՄԱԿ-ի Անվտանգության դրոշի ներքո, որտեղ թույլ տա դրան ռուսաստանյան զորքերի լիիրավ մասնակցությունը: Նախարարների հանդիպման արդյունքների հիման վրա ընդունված հայտարարության մեջ նշվում է, որ Կոսովոյի ճգնաժամը վեր հանեց Հարավ-արեւելյան Եվրոպայի տարածաշրջանի կայունացման նկատմամբ համընդգրկուն մոտեցման եւ «եվրատլանտյան համահանրակցությանը տարածաշրջանի ինտեգրման» անհրաժեշտությունը:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Քաղաքական միավորներ կորցնող կառավարությունը

Վարչապետի ապրիլյան բեզիսները ԱԺ-ում

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

«Նախընտրական տրամաբանությամբ փորձ է արվում հասարակական գիտակցության մեջ սասանելու կառավարության վարկը, եւ յուրաքանչյուր նման փորձից կառավարությունը դուրս է գալիս, ճիշտ է, իր դիրքորոշումը պահպանած, բայց քաղաքական միավորներ կորցրած եւ ի վերջո, որոշակիորեն թուլացած: Ընդդիմությունը միանգամայն հետեւողական եւ հաշվենկատ է իր քայլերում», երեկ ընդլված խորհրդարանի առաջ հավաստեց ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանը: Իսկ ընդվզման պատճառը հայտնի է՝ էլեկտրաէներգիայի սակագների սառեցմանը վերաբերող օրենքի երկրորդ քվեարկությունը, որի պատճառով խորհրդարանական մեկ եռօրյա չկայացավ, իսկ ԱԺ կենտրոնական դարպասները շրջապատվեցին կրկնակի ցանկապատներով, եւ ժողովրդից արդեն օտարված իշխանությունը մեկ անգամ եւս բարձրացրեց իր եւ հասարակության միջեւ: Օրակարգի երկարատեւ եւ բանավիճային քննարկումից հետո, որի արդյունքում մայիսի 19-ը հույների ցեղասպանության օր հայտարարելու օրենքի նախագիծը դուրս մնաց մեծ օրակարգում ընդգրկվելուց, խորհրդարանը մերժեցալ դժվարագույն

հանգույցին անսա՞լ կառավարությանը եւ համաձայնե՞լ էլեկտրաէներգիայի սակագնի բարձրացմանը, թե՞ կայունացնել 98 թ. դեկտեմբերի դրությամբ առավելագույնը 20 դրամ եռաստիճան սանդղակով: Առջեւում մայիսի 30-ն է, նոր խորհրդարանի ընտրությունների օրը, եւ հասարակությունը, որ առանց այն էլ սոցիալական ծանր դրության մեջ է՝ աշխատատեղերի, հիմնական զբաղվածության բացակայություն, իսկ աշխատելու պարագայում չնչին աշխատավարձեր, անհեթեթ կենսաթոշակներ եւ չվճարվող նպաստներ: Նշենք, որ հայոց խորհրդարանը չնայած բազմիցս ամբաստանվում է ամբոխահաճության մեջ, իրականում կառավարության առջեւ զորդյան հանգույց չէր ստեղծել:

Տես ▸ էջ 2

ԲԵԼԳՐԱԴ

Հարավսլավիայի խորհրդարանը որոշեց միանալ Ռուսաստանի եւ Բելառուսի Միությանը

ԲԵԼԳՐԱԴ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետության խորհրդարանն այսօր որոշում ընդունեց Ռուսաստանի եւ Բելառուսի Միությանը Հարավսլավիայի միանալու մասին:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, որոշման մեջ նշվում է, որ «Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետությունը հայտարարում է Ռուսաստանի եւ Բելառուսի Միության մեջ մտնելու մասին»: Փաստաթղթի երկրորդ կետում արտահայտվել է ՀՄՀ-ի պատրաստակամությունը՝ ընդունելու այդ միության «բոլոր նպատակներն ու սկզբունքները» եւ «լրիվ ծավալով ստանձնել այն բոլոր պարտավորությունները, որոնք բխում են Ռուսաստանի եւ Բելառուսի Միության պայմանագրից»:

Որոշումն ընդունվել է Սկուպշչինայի երկու պալատների պատգամավորների բացարձակ մեծամասնությամբ, վեց ձեռնպահով եւ «դեմ» ձայների բացակայությամբ:

Դրանից մի քանի ժամ առաջ ՀՄՀ-ի կառավարությունն իր նիստում պաշտպանեց Ռուսաստանի եւ Բելառուսի Միությանը Հարավսլավիայի միանալու նախաձեռնությունը:

Կիրակի երեկոյան Ռուսաստանում Հարավսլավիայի դեսպան Բորիսլավ Միլոշեւիչը ՌԴ առաջին փոխարտգործնախարար Ալեքսանդր Ավդեեւին էր հանձնել ՀՄՀ-ի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչի անձնական նամակը Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին՝ Բելառուսի եւ Ռուսաստանի Միությանը Հարավսլավիայի միանալու հարցը քննության առնելու խնդրանքով:

ԱՄՆ-ը գաղտնի բանակցում է ԿԱԲ-ի հետ

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ֆրանսիայի արտգործնախարար Յուբեր Վեդրինը հայտարարել է, որ ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների ղեկավարները որոշել են կանգ առնել Հարավսլավիայի դեմ ռազմական գործողության 2-րդ փուլի վրա եւ առայժմ չձեռնարկել 3-րդ փուլի իրականացումը, ինչը նախատեսում է հարավսլավական օբյեկտների լայնածավալ ռմբակոծություններ: Մինչդեռ, ինչպես տեղեկացրել է «Դեյլի տելեգրաֆ» թերթը, ԱՄՆ-ը գաղտնի բանակցություններ է սկսել Կոսովոյի ազատագրական բանակի ղեկավարության հետ: Կոսովոյում գտնվող սերբական ուժերի դեմ պայքարելու համար ԿԱԲ-ին հատուկ սպառազինություն մատակարարելու հարցի շուրջ:

Այսօր Օսլոյում կհանդիպեն Իգոր Իվանովն ու Մադլեն Օլբրայթը

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարար Իգոր Իվանովի հանդիպումը ԱՄՆ պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթի հետ կկայանա երեքշաբթի Նորվեգիայի մայրաքաղաք Օսլոյում: Մ. Օլբրայթը, որը մասնակցել է Բրյուսել ՆԱՏՕ-ի բոլոր 19 անդամ երկրների արտաքին գործերի նախարարների նիստին, հայտարարել է, որ Ռուսաստանը կարող է օգտակար դեր խաղալ Բալկանյան հակամարտության կարգավորման գործում: ՆԱՏՕ-ի բոլոր անդամները, ըստ նրա, կողմ են, որպեսզի սերտ կապ պահպանվի Մոսկվայի հետ:

Ռուսաստանում թուրքական լրտես է բացահայտվել

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի անվտանգության համապետական ծառայությունը կասեցրել է թուրք քաղաքացի Բեքիր Մեհմեդ Բահրիի գործունեությունը Ռուսաստանի տարածքում: Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնեցին ծառայությունում, պատմեց համապետական ծառայության հասարակական կապերի կենտրոնի պետ, գեներալ-մայոր Ալեքսանդր Զդանովիչը, Անկարայի 62-ամյա բնակիչը Մոսկվայում էր գտնվում առեւտրականի անվան տակ: Տնտեսական գործունեության քողածածկույթի ներքո, շահարկելով ֆինանսական օգնություն ցույց տալու հնարավորությունը, Բեքիրը կապեր էր հաստատել Հյուսիսային Կովկասի հանրապետությունների առանձին ղեկավարների հետ, նպատակ ունենալով նրանց վրա ներգործել թուրքամետ ոգով, այդ թվում նրանց անջատողական տրամադրությունները պարտադրելու միջոցով, ասաց Ա. Զդանովիչը: Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնի է դարձել դիվանագիտական աղբյուրներից, մի քանի օր առաջ Բահրին Ռուսաստանի սահմաններից արտաքսվել է Թուրքիա: Ուրբաթ օրը Ռուսաստանի արտգործնախարարությունն է կանչվել Թուրքիայի դեսպանը, որին պաշտոնապես հայտարարվել է այդ մասին:

ՆԱՏՕ-ն հարվածներ է հասցնում Հարավսլավիայի արդյունաբերական օբյեկտներին

ԲԵԼԳՐԱԴ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Ուղղափառների Զատկի երկրորդ օրվա անցած գիշերը ՆԱՏՕ-ի օդուժը մի շարք հարվածներ է հասցրել Հարավսլավիայի արդյունաբերական օբյեկտներին՝ պատճառելով միլիարդների նյութական վնաս: Ճշտված տվյալներով, Զատկի առաջին օրվա գիշերը Կոսովոյից հյուսիս գտնվող Կուրշումլիյա քաղաքում զոհվել է 6 եւ վիրավորվել 23 խաղաղ բնակիչ:

Կրուշեվացում ավերվել է Բալկաններում խոշորագույն «Հոկտեմբերի 14» արդյունաբերական սարքավորումների գործարանը: Այս քաղաքում, որն առաջին անգամ է ենթարկվել բարբարոսական ռմբակոծման, նատոյական հրթիռները նաեւ լիովին ոչնչացրել են ջերմաէլեկտրակենտրոնը, որը ջեռուցում է մատակարարում 5000 շենքերի: ՆԱՏՕ-ի օդուժը երկու հարձակում է գործել «Զաստավա» ավտոմոբիլային գործարանի վրա, որը կառուցվել է Իտալիայի ՖԻԱԹ կոնցեռնի օգնությամբ:

Ուժեղ քամին դժվարացնում է կրակի դեմ պայքարը Բելգրադից ընդամենը 20 կիլոմետր հեռավորության վրա գտնվող Պանչեւո քաղաքի նավթավերամշակման գործարանում: Արդյունաբերական մի օբյեկտ է ավերվել Նովի Սադ քաղաքում, որը գտնվում է բազմազգ Վոյեվոդինայի մայրաքաղաքի կենտրոնից 2 կիլոմետր հեռավորության վրա:

ԵՐԵՎԱՆ

Ռուբեն Միրզախանյան. «Դեմարշներով զբաղվելը չի բխում Հայաստանի շահերից»

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը (ՀՌԱԿ) բացասաբար է վերաբերվում ՆԱՏՕ-ի օդուժի կողմից Հարավսլավիայի ռմբակոծություններին, «քանզի հասկանալով իրավիճակի ողջ բարդությունը, համարել եւ համարում ենք, որ հնարավոր էր եւ կարելի էր խնդիրը լուծել խաղաղ ճանապարհով», հայտարարեց ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Ինչ վերաբերում է ՆԱՏՕ-ի հիմնադրման 50-ամյակի արարողությանը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի մասնակցությանը վերաբերող հարցին, ապա ՀՌԱԿ ատենապետը նշեց, որ ոչ մի բացասական պահ չի տեսնում դրանում, որովհետեւ ներկայումս «դեմարշներով զբաղվելը չի բխում Հայաստանի արտաքին եւ ներքին շահերից, եւ սխալ է տվյալ հարցում զգացմունքային մոտեցումը»:

Ընտրարշավի հետ կապված հարցերի առնչությամբ Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ ստորագրահավաքի ընթացքում լուրջ միջադեպեր չեն գրանցվել: Ապրիլի 12-ի դրությամբ ՀՌԱԿ կենտրոնական գրասենյակում են գտնվում Հայաստանի շուրջ 100 հազար քաղաքացիների ստորագրություններով պաշտոնաթերթիկներ, իսկ դրանց մնացյալ ըստ ատենապետի, հիմնական զանգվածը գրասենյակ կներկայացվի հաջորդ օրերին: ՀՌԱԿ ատենապետը նշեց նաեւ, որ կուսակցությանն իրենց զորակցությունն են հայտնել մի շարք հայտնի մտավորականներ եւ գործիչներ, որոնց մասին ինքը մանրամասն կտեղեկացնի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից կուսակցության պաշտոնապես գրանցումից եւ ՀՌԱԿ-ի նախընտրական հաշվը բացելուց հետո: Ընդսմին, Ռուբեն Միրզախանյանը կարեւորեց բարոյական աջակցությունը ՀՌԱԿ-ին:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ընթացիկ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Ընտրական օրենսգրքի պերճանքն ու թշվառությունը

Մամուլի ազգային ակումբում լուսաբանեց Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը

Ապրիլի 25-ից Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի մեզ քաջածանոթ ավագանին ի դեմս նախագահ Խաչատուր Բեզիրջյանի, տեղակալ Ռուբեն Սանուկյանի եւ այլոց, ըստ օրենքի պետք է զիջի իր տեղը, եւ հայաստանյան խորհրդարանական ընտրացանցի կառավարումը պետք է ստանձնեն նոր դեմքեր՝ թվով 13, առաջադրված ներկայիս ԱԺ-ում խմբակցություն ունեցող կուսակցությունների կողմից 5 հոգի եւ այն հինգ կուսակցությունների կողմից, որոնք 30 հազարից ավելի ստորագրություն կներկայացնեն: 10 կուսակցական առաջադրյալներին Կենտրոնական ընտրական եւ մարզային հանձնաժողովներում կգումարվեն կառավարության երեք նշանակյալները: Երկուշաբթի Մամուլի ազգային ակումբում ԿԸՀ մոհիկաններ Խաչատուր Բեզիրջյանի, Ռուբեն Սանուկյանի եւ ԿԸՀ իրավաբանական ծառայության ղեկավար Պասկալ Հովակիմյանի ջանքերով զանգվածային լրատվության միջոցներին ներկայացվեցին մեր Ընտրական օրենսգրքի վերաբերյալ միջազգային կազմակերպությունների փորձագիտական եզրակացությունները: «Հայաստանը եւ ընտրությունները» ծրագրի շրջանակներում ՄԱԿ հյուրերը մանրամասնեցին ընտրական օրենսդրության դրական եւ բացասական կողմերը: Եվ լրագրողներին, եւ առավել եւս պատգամավորության թեկնածուներին ու կուսակցություններին անհրաժեշտ է գիտակցել իրենց ընձեռված զինանոցի պերճանքն ու թշվառությունը: Պերճանքը եւ դրական ձեռքբերումը ընտրական ցուցակներին վերաբերող հոդվածներն են. ընտրացուցակները դառնում են մշտապես վարվող փաստաթուղթ: Պատասխանելով «Ազգի» հարցին ԿԸՀ փոխնախագահ Ռուբեն Սանուկյանը հայտնեց, որ այս պահի դրությամբ համակարգիչ է մուտքագրված 1 մլն 700 հազարից փոքր-ինչ ավելի ընտրողների տվյալ: Նախնական գնահատմամբ Հայաստանում պետք է լինի 2 մլն 250 հազար ընտրող, բայց համակարգչավորման ընթացքն արդեն վկայում է, որ շուրջ 300 հազարով պակաս ընտրողների թիվ կհաստատվի: Այսինքն Հայաստանում կգրանցվի մոտ 2 մլն ընտրող, որից շուրջ 740 հազարը քաղաքամայր Երեւանում: ՀՀ մարզերի եւ Երեւանի համայնքների գերակշիռ մեծամասնությունն արդեն իր ընտրացուցակներն առաքել է ԿԸՀ:

Երկրորդ ձեռքբերումը, որն, ըստ միջազգային կազմակերպությունների, արձանագրված է մեր Ընտրական օրենսգրքում, հստակ պատժամիջոցների սահմանումն է ընտրակեղծիքների համար: Իրավաբան Պասկալ Հովակիմյանն ի լուր ընտրակեղծիքներում մասնագիտացածների եւ ընտրակաշառք բաժանել ցանկացողների հայտնեց, որ Ք. օր.-ում հստակեցված է ընտրակաշառք հասկացությունը: Ընտրագործընթացի կեղծումների համար նախատեսված են լուրջ պատժամիջոցներ, գումարային տուգանքներ: Իհարկե, դրա համար կպահանջվի եւ հանձնաժողովների, եւ իրավական մարմինների համագործակցությունը:

Թերություններ Ընտրական օրենսգրքում եւս կան: Միջազգային կազմակերպությունները համոզված են, որ դա ամենից առաջ ընտրական հանձնաժողովների քաղաքականացումն է եւ նրանց փոփոխությունը ընտրարշավի կիզակետում, կամ ինչպես կասակեց ԿԸՀ իրավաբանը, մինչեւ նորերը սովորեն Ընտրական օրենսգիրքը, ընտրությունները կավարտվեն: Նշվեց նաեւ ստորագրությունների հավաքման պայմանի խոցելիությունը: Միջազգային կազմակերպությունները դրական են համարել կտրոնների վերացումը, եւ միաժամանակ փաստել, որ ստորագրահավաքն, ըստ էության, ավելորդ խառնաշփոթ եւ դժվար վերահսկելի գործընթաց է: Խ. Բեզիրջյանը վկայեց, որ գործնականում, իրոք, անհնար է ստուգել բերված ստորագրությունների երկու տոկոսի իսկությունը, տեսականորեն 85 հազար եւ ավելի ստորագրություն հանձնաժողովներն ի վիճակի չեն ստուգելու, զուգահեռաբար քաղաքացիներն այնքան մարդկանց համար են ստորագրում, որ չեն էլ հիշում, թե ում են ստորագրել եւ ում համաձայնել: Լրագրողներն էլ վկայեցին, որ կա անգամ հեռախոսով ստորագրահավաքի փորձ: Բավական դժվար կլինի նաեւ եռօրյա ժամկետում Երեւանի մարզային ընտրական հանձնաժողովում ամփոփել 25 ընտրատարածքների 303 տեղամասերի արդյունքները, կամ ընտրությունների օրը դիմում-բողոքների ստուգումը, 13 հոգի միաժամանակյա մի քանի տասնյակ բողոքների եւ ահազանգերի դեպքում ֆիզիկապես ի վիճակի չեն լինի վերահսկողություն ապահովել: Ողջ հույսը մնում է թեկնածուների վստահված անձանց, դիտորդական առաքելությունների վրա: Հստակեցնենք, որ մայիսի 30-ին դիտորդական առաքելության իրավունք ունեն նաեւ տեղական հասարակական կազմակերպությունները, որոնք ըստ օրենքի կարող են գրանցվել ԿԸՀ-ում իբրեւ դիտորդներ:

Մամուլի ազգային ակումբի հյուրասրահում, որն արդեն ավանդաբար դարձել է «Ղոլսբեն» սրճարանը (Փավստոս Բուզանդի 1/3), Խաչատուր Բեզիրջյանը մի անգամ եւս նշեց, որ ինքն այլեւս ընտրական հանձնաժողովում չի աշխատելու՝ նոր հանձնաժողովներին մաղթելով աչալրջություն: Իսկ զավեշտներ շարքից հիշատակվեց թիվ 37 ընտրատարածքը, ուր գրանցվել է միակ թեկնածու Հ. Գրիգորյանը: Ինչպես նշեցին ԿԸՀ ներկայացուցիչները, ի վերջո Հայաստանը պետք է ապացուցի, որ որոշ մարդկանց դեմ խաղ չկա եւ հարց չկա: Իսկ Հ. Գրիգորյանը հայտնի գեներալ Մանվել Գրիգորյանի ազգականն է:

Ն. ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ-ը հաջողությամբ է իրականացնում ստորագրահավաքը

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ապրիլի 12-ի նիստի օրակարգի առաջին հարցն ԱԺ ընտրություններին համամասնական ընտրակարգով մասնակցելու ստորագրահավաքն էր: Համաձայն ՀՌԱԿ ՀՎ ատենադպիր Լեւոն Ղարիբյանի տեղեկացման՝ ստորագրահավաքը հաջող է ընթանում. թե՛ ՀՎ անդամները, թե՛ մայրաքաղաքի ու մարզերի ակումբները ներկայացնում են նախապես հանձն առած քանակի ստորագրությունները: Հաշվի առնելով, որ երկու օր հետո սպառվում է ստորագրահավաքի ժամկետը՝ ՀՌԱԿ ատենապետ Հարություն Կարապետյանն առաջարկեց ավելացնել աշխատուժը՝ ներգրավելով նաեւ ՀՎ անդամներին:

Օրակարգի երկրորդ հարցի շրջանակում հակիրճ զեկուցումով հանդես եկավ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը՝ ՀՎ անդամներին հայտնելով, որ կուսակցության նախընտրական պլատֆորմի նախագիծը պատրաստ է եւ շաբաթվա ընթացքում կբաժանվի վարչությանը: Երեկվա նիստին նախագիծը չներկայացվեց ստորագրահավաքի հետ կապված եռուզեռի պատճառով: Հաջորդ նիստին նախագիծը կքննարկվի, իսկ վարչության չհաստատելու դեպքում քննարկումը կշարունակվի հետագա նիստի ընթացքում:

Նախընտրական քարոզարշավի կապակցությամբ պրն Միրզախանյանն առաջարկեց ստեղծել նախընտրական կենտրոն՝ մոդայիկ դարձած «շտաբ» հասկացության փոխարեն: Առաջարկը զարգացնելով՝ ատենապետը նշեց, որ կենտրոնը պետք է աշխատի երկու՝ քարոզչական եւ կազմակերպչական ուղղություններով, ընդ որում՝ կենտրոնի մի մասը տեղակայված կլինի Թեքեյան կենտրոնում, մյուսը՝ ՀՌԱԿ Կենտրոնական գրասենյակում: Առաջարկվեց նաեւ կազմակերպել հանդիսավոր արարողություն եւ մամլո ասուլիս՝ կենտրոնի բացման կապակցությամբ: Իր հերթին ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը կարեւորեց մամլո ծառայության եւ տեղեկատվության դերը նմանօրինակ կենտրոնում: ՀՎ քննարկեց վերոհիշյալ առաջարկները՝ ավելացնելով առաջիկայում նախատեսված բազմաբնույթ միջոցառումների կազմակերպչական հարցերի քննարկումները:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Քաղաքական միավորներ կորցնող կառավարությունը

Սկիզբը էջ 1

էներգետիկ համակարգում գերնորմատիվային չափազանց մեծ կորուստների կրճատման եւ ստվերային շրջանառության նվազեցման պայքարում կառավարությունը հնարավորություն կստանար եւ գայլերին կուշտ պահելու, եւ ոչխարներին ողջ-առողջ, իհարկե փոխաբերական առումով: Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները մեր էներգետիկ համակարգի ֆինանսավորման հետ կապված լուրջ ծրագրեր են ֆինանսավորում, եւ պատգամավորներից, կարծում եմ, չափազանց քչերն էին կողմ, որ Հայաստանը հրաժարվի էներգետիկ կայանների սեփականաշնորհումից: Ընդամենն առաջարկվում էր այդ սեփականաշնորհումից առաջ բացահայտել առկա ռեզերվները: Գերնորմատիվային կորուստները սակագներում հաշվարկված չեն, ինչը նշանակում է, որ տարեկան 6 մլրդ կվտ ժամ էլեկտրաէներգիա արտադրելու պարագայում շուրջ 57 մլն դոլարի կորուստ կա, որն արդյունք է 16-17 տոկոս գերնորմատիվային կորուստների: Դրանք պետք է հաշվառել, եւ գուցե հենց դրա հաշվին էլեկտրաէներգիայի սակագնի բարձրացումը մի պահ սառեցնել, իսկ ապա կատարել առավել սահուն կերպով: Վարչապետ Արմեն Դարբինյանը գերադասեց պարզ հանգույցը վերածել գորդյան հանգույցի, եւ ինքն էլ սրով հատեց:

Մի՞թե վերջին աջ ուժը երկիր Նաիրիում

«Կառավարությունը փաստացի լինելով միակ իրական ուժն աջ դաշտում՝ հարկադրված է ոչ միայն ապահովել տնտեսական բարեփոխումների շարունակականությունը, այլեւ քաղաքական դեմոկրատիայի ամրապնդումը», արտահերթ ձայնի իրավունքով պնդեց Արմեն Դարբինյանը, որն էլ Էդվարդ Եգորյանից հետո բարձրացավ խորհրդարանական ամբիոն: Վարչապետի ելույթը խորհրդարանը լսեց զսպված զայրույթի, բողոքի եւ դժգոհության աղաղակների, Արշակ Սադոյանի զայրագին ձայնի ներքո: Արմեն Դարբինյանի ելույթը սակագների բարձրացմանը գրեթե չէր առնչվում, այն կարելի է համարել Հայաստանի վերջին ազատականի ծրագրային ելույթ, որն, իր կարծիքով, ծախսված քաղաքական ուժերին եւ կառույցներին գուժում է պարտություն: Դոն Քիշոտն էլ հանուն Դուլսինեայի պատրաստ էր հայտարարել հողմաղացներին՝ նրանց ընկալելով իբրեւ չար հսկաներ: Հայաստանի վարչապետներին, ցավոք, հատուկ առավելապաշտությունը, եւ ինչպես ժամանակին Հրանտ Բագրատյանը, այնպես էլ Արմեն Դարբինյանը սկսեց Հայաստանում անընդունելի համարել ձախ ուղղվածության, կամ սոցիալիստամետության որեւէ դրսեւորում: Նա հայտարարեց, թե Արեւելյան եւ Արեւմտյան Եվրոպայում ձախ ուժերի հաջողությունը հնարավոր է, իսկ Հայաստանում՝ ոչ, քանզի, նրա համոզմամբ, մեր դեմոկրատիան սաղմնային փուլում է, իսկ ազատական բարեփոխումները՝ կես ճանապարհին: «Ձախ ուժերի հաղթանակը ժամանակավրեպ է», ասաց վարչապետը: Ելույթի մի էական հատվածն էլ նվիրված էր «Երկրապահ» պատգամավորական խմբին, որի արտաքին քաղաքական ուղեգիծը վարչապետը բարձր գնահատեց, սակայն տնտեսական քաղաքականության մեջ արձանագրեց «Երկրապահի» եւ իր տարաձայնությունները: Վարչապետը խոսում էր, խորհրդարանն՝ աղմկում, իսկ նախարարները շփոթմունքով եւ ակնհայտ կասկածամտությամբ միմյանց հետ հայացքներ էին փոխանակում: Կարող ենք փաստել, որ նախարարներն իրենց վարչապետի ելույթին ծանոթացան պատգամավորների հետ եւ, մեղմ ասած, համաձայն չէին նրա շեշտադրումներին: Արմեն Դարբինյանը «Երկրապահի» հետ չմոռացավ նաեւ ընդդիմությանը, նրանց մեղադրելով բազմակի ստանդարտների մեջ, հիշեց նաեւ 95 թ. խորհրդարանական ընտրությունների ոչ լեգիտիմությունը, 91 թ.-ին ՀՀՇ-ի կործանարար տնտեսական քաղաքականությունը եւ այսպես շարունակ:

ՀՀՇ արձագանքը չհապաղեց: Հովհաննես Իգիթյանը համաձայնեց, որ ՀՀՇ-ն եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն իրոք արժանի են մեղադրանքի ոչ ճիշտ կադրային քաղաքականության համար. «Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ճիշտ արեց, որ հեռացավ», ամրագրեց «Հայրենիք» պատգամավորական խմբի նախագահ Էդվարդ Եգորյանը, որովհետեւ Տեր-Պետրոսյանն էր, որ հիմնեց այսպիսի կապիտալիզմ, ուր ամեն պետական կառույց խոսում է դեմոկրատիայի մասին, բայց ապրում է անօրեն, իսկ քաղաքականության մեջ ստեղծում իր կուսակցությունը: Արմեն Դարբինյանին Էդվարդ Եգորյանը առաջարկեց իբրեւ առաջին քայլ վերադարձնել իր «լեւի Ջիպը»: Հովհ. Իգիթյանը ՀՀՇ ամենամեծ սխալներից մեկը համարեց Մոսկվայից Արմեն Դարբինյանին գտնելն ու բերելը, ապա բարձր պաշտոնի արժանացնելը:

Սեփական աչքի գերանը չտեսնելը միշտ էլ հանգեցնում է ուրիշի աչքի շյուղը ուռճացնելուն: Խորհրդարանը որոշեց քվորումի բացակայության պատճառով սակագնի հարցը հետաձգել այսօրվան:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ՁՈՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

ԴԱՏ

«Եկեղեցին արժեքները վերադարձնելու որեւէ հիմք չունի»

Էջմիածնի կաթողիկոսությունն այս դատավարությունում իրեն պատասխանող կողմ չի համարում

Արդեն ինն ամիս դատական ատյաններում քննարկվում է Ֆերջուլյան ընտանիքի հայցն ընդդեմ Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնի, որով հայցվորը պահանջում է վերադարձնել 1915 թվականին եկեղեցուն իբրեւ ավանդ հանձնված հարստությունը: Դատավարության ընթացքում պատասխանող կողմը չորս փաստաբան է փոխել, դատավարությունը մոտեցել է ամենակուլմինացիոն կետին՝ փաստաթղթերի հետազոտմանը, որից առաջ, սակայն Մայր աթոռի ներկայացուցիչը ցանկալի էր համարել հանդիպել լրագրողների հետ:

Փաստաբան Արա Սաքեւոսյանը ապրիլի 12-ին Արարատյան թեմի առաջնորդարանում լրագրողների հետ ունեցած հանդիպման ժամանակ հայտնեց. «Արձանագրությունից եւ հուշագրությունից հստակ երեւում է, որ զարդեղենը հանձնվել է ոչ թե եկեղեցուն, այլ Արարատյան թեմի փոխթեմակալ Խորեն արքեպիսկոպոս Մուրադբեկյանին, որն ընդունել է իբրեւ մասնավոր անձ»: Պրն Սաքեւոսյանը գտնում էր, որ հայցվորը մոլորվել է պատասխանող կողմի ընտրության հարցում. «Եկեղեցին չի կարող հանդես գալ որպես պատասխանող նաեւ նրա համար, որ այդ արժեքները հանձնվել են եղբայրական օգնության կոմիտեին»: Կարծում ենք, ճիշտ կլիներ, որ Մայր աթոռի ներկայացուցչությունը պարզեր, թե ով է հիշյալ կոմիտեի իրավահաջորդը: Հակառակ դեպքում, համոզիչ չի ասել գանձերը Արարատյան թեմի փոխթեմակալ Խորեն արքեպիսկոպոս Մուրադբեկյանին «ավանդ են տրվել իբրեւ մասնավոր անձի»:

Պահպանվել է ավանդը հանձնելու արձանագրությունը. «1915 թվականի հոկտեմբերի 22-ին գալով առաջնորդարան եւ ներկայացնելով Երեւանի փոխթեմակալ տեր Խորեն սրբազանին...»: Փաստաթղթում ողջ զարդեղենը նկարագրվում է մանրամասնորեն, որից հետո ավանդի ձեւակերպմանը մասնակից անձինք վավերացրել են իրենց ստորագրությամբ, այդ թվում նաեւ Եղբայրական օգնության կոմիտեի լիազորը եւ Խորեն սրբազանը (հետագայում Խորեն կաթողիկոս), որն իր ստորագրությամբ ու կնիքով հաստատել է: Պրն Սաքեւոսյանը, սակայն, անտեսում է կնիքի պատկանելիության հանգամանքը եւ ավանդը վերագրում է մասնավոր անձի: Այնուհետեւ, անցնում է ենթադրությունների. «Ոչ ոք չի կարող ասել, թե Մուրադբեկյանն ի՞նչ է արել այդ արժեքները, երեւի թե հանձնել է տիրոջը, դրա համար էլ արձանագրության բնօրինակը չկա»: Ասուլիսին ներկա գտնվող հայցվորի ամուսինը հայտնեց, որ պահպանվում է բնօրինակը եւ առաջիկա դատական նիստում կներկայացնի: Փաստաբանի հաջորդ ենթադրությունն այն էր, որ 37 թվին Խորեն կաթողիկոսին խեղդամահ անելուց հետո, երբ բռնագրավվել է նրա ունեցվածքը, այդ ձեւով անհետացել են նաեւ Ֆերջուլյանների զարդերը: Ասուլիսի ժամանակ կողմերի միջեւ ընթացող վիճաբանությունից պարզ դարձավ, որ պետական արխիվում պահպանվում են հայցին հիմք տվող փաստաթղթեր, միայն թե կողմերից յուրաքանչյուրը նրա ընձեռած հնարավորությունից օգտվում է ըստ նպատակահարմարության: «Եկեղեցու վերաբերյալ չկա որեւէ փաստաթուղթ, որ հաստատի, թե հայցվորը կամ Խորեն Մուրադբեկյանն արժեքները հանձնել է եկեղեցուն: Այսինքն, եկեղեցին արժեքները վերադարձնելու որեւէ հիմք չունի», պնդում է Մայր աթոռի ներկայացուցիչը: Ի պատասխան հայցվորը հայտարարեց, որ Մայր աթոռի դիվանապետ Ներսես Պոզապալյանի հետ վերջերս ունեցած հանդիպման ժամանակ վերջինս գումարը վերադարձնելու պատրաստակամություն է հայտնել նույնիսկ մատնանշելով գումարը՝ 14 հազար դոլար:

Կարծում ենք, վիճելի հարցի ելքը կկանխորոշվի առաջիկա դատական նիստում, որին դատավարության մասնակից կողմերը պատրաստվում են ներկայանալ իրենց տեսակետները հիմնավորող լրացուցիչ փաստաթղթերով:

ՄԱՐՈ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Համաշխարհային բանկը Հայաստանի տնտեսության առաջընթացում դանդաղկոտություն է նկատում

«Հայաստանի տնտեսությունն այսօր սպասվածից ավելի առաջընթաց է ապրում», Հայաստանում իր եռօրյա այցի արդյունքներն ամփոփելուց հետո հայտնեց Համաշխարհային բանկի Հայաստանի եւ Վրաստանի տարածաշրջանի տնօրեն տկն Ջուդի Օ՛Քոնորը մարտի 12-ին լրագրողների հետ ունեցած հանդիպման ժամանակ: Այցի ընթացքում նա շրջագայել էր աղետի գոտում՝ Սպիտակ, Վանաձոր, եղել էր Արարատի մարզում՝ բանկի ծրագրերի կատարման ընթացքին ծանոթանալու նպատակով: «Կցանկանայի ավելի շոշափելի արդյունքներ տեսնել, բնակչության մեջ ավելի մեծ անհամբերություն նկատեցի», իր տպավորությունները հայտնեց բանկի ներկայացուցիչը: Նա ավելացրեց, թե այս անգամ վերելք է նկատել աղետի գոտում եւ գտնում է, որ մեծ քանակությամբ վարկեր պետք է ուղղել աղետի գոտու տեղական իշխանություններին: Նա նշեց նա, տեղեկացնելով, որ Համաշխարհային բանկի փորձագետները վերահսկում են իրենց ծրագրերի կատարման ընթացքը՝ լուրջ կամ հանցավոր խախտումներ չեն նկատվել: Հանճարության լավագույն տարբերակ համարեց այն, որ պետությունն անձամբ վերահսկի գումարային ֆոնդը՝ իրենց օգնությամբ: Տկն Օ՛Քոնորը տեղեկացրեց, որ առաջիկայում Հայաստանին տր-

Իսկ ընդհանրապես, ինչպես Ջուդի Օ՛Քոնորը հայտնեց, հետազոտությունները ցույց են տվել, որ նախորդ տարում տնտեսական աճի դանդաղում է տեղի ունեցել Հայաստանում «չքավորության թեթեւացմանն» ու մասնավոր սեկտորի զարգացմանը նպատակաուղղված իրենց ծրագրերում: Հայաստանի առաջընթացի վերաբերյալ բանկի ներկայացուցչի դժգոհությունն ակնհայտ էր՝ անկախացումից հետո Հայաստանը բավականին երկար տնտեսական ճանապարհ է անցել, սակայն մեր ջանքերը ցանկալի արդյունք չեն տվել նշված ասպարեզում, մենք էլ ենք անհամբեր: Նա չընդունեց Հայաստանի իշխանությունների կողմից իրենց վերագրվող մեղքը: «Ծրագրերը որոշ դեպքերում անհաջող են կիրառվել, բայց եւ այնպես, լուրջ ֆինանսական աղետներ չեն ստեղծել, ինչպես ներկայացվում է», վող գումարային սահմանափակումներ կլինեն. «Նախատեսվում է, որ առաջիկայում տարեկան 60 մլն դոլարից ոչ ավելի կտրամադրվի Հայաստանին»: Առաջիկա երեք տարում միջազգային զարգացման գործակալության զարգացման ծրագրերով կտրամադրվի տարեկան 166 մլն դոլարի վարկ, իսկ Վերակառուցման բանկի կողմից՝ 70 մլն դոլար: Վերջին իշխանափոխությունից հետո բանկի դիտարկումներով աշխատանքի դանդաղում է տեղի ունեցել՝ կապված որոշ պաշտոնյաների փոփոխության հետ, որը, ըստ Օ՛Քոնորի, արդեն վերացվել է, եւ խզված կապերը վերականգնվել են:

Բանկի տարածաշրջանային ներկայացուցիչը Հայաստանում գտնվելու օրերին հանդիպել է ՀՀ վարչապետի եւ մի շարք նախարարների հետ, ծրագրային պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվել: Իսկ ՀՀ նախագահի խորհրդական Վահան Հովհաննիսյանի հետ առաջիկա շաբաթում ծրագրում են հրավիրել տեղական կառավարման մարմիններին վերաբերող սեմինար, որը մասամբ կֆինանսավորվի բանկի կողմից: Տկն Օ՛Քոնորը տեղեկացրեց, որ հուլիսի 2-4-ը Հայաստան կժամանի Համաշխարհային բանկի նախագահը, որի այցը, նրա ասելով, «հաստատում է բանկի նվիրվածությունը Հայաստանին»:

Ս. Պ.

Առողջարանային վթարի արտավթարային «զոհը». Կարապետ Եղոյան

Հայաստանի հելսինկյան կոմիտեն անհանգստացած է 1998 թ.-ի դեկտեմբերի 3-ին Ջերմուկի «Արարատ» առողջարանում տեղի ունեցած պայթյունի առթիվ հարուցված քրեական գործի նախաքննության արդյունքներով եւ Վայոց ձորի առաջին ատյանի դատարանում վերջնագիծ թեւակոխած դատավարության ընթացքով, որի հերթական, թերեւս վերջին նիստը տեղի կունենա այսօր: Իսկ երեկ Արմենպրեսի սրահում հրավիրված ասուլիսում ամբաստանվող «կիսամեղավոր եռյակի բացարձակ անմեղ ներկայացուցիչ», «Վայոցձորգազ» գազամատակարարման տարածքային մասնաճյուղի (ԳՏՄ) վթարավերականգնման տեղամասի պետ Կարապետ Եղոյանի պաշտպանությունն ստանձնած Արգիշտի Կիվիրյանը եւ Լուսինե Սահակյանը (վերջինս «Սեպտեմբերի 25/1» գործում պաշտպանում էր Արգիշտի Կիվիրյանին) ներկայացրին իրենց անհամաձայնությունը Եղոյանին քավության նոխազ դարձնելու իրավապահ մարմինների փորձերին:

«Եթե Եղոյանը քաղաքական գործիչ լիներ, մենք անպայման կհայտարարեինք, որ նա քաղբանտարկյալ է, բայց նա քաղաքական գործիչ չէ: Մենք մինչեւ վերջին ատյանը պայքարելու ենք՝ ապացուցելու համար, որ նրա գործողություններում հանցակազմ չկա», հավաստեցին փաստաբանները: Եղոյանի նկատմամբ մեղադրանք էր ներկայացված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 182-րդ (պաշտոնական դիրքի չարաշահում) հոդվածով, սակայն դատաքննության ընթացքում հոդվածը փոխարինվել է 184-րդ՝ անփութության հոդվածով: Նա մեղադրվում է «Շահումյան փողոցով անցնող գազատարն արագ գործարկելու ղեկավարության ցուցումը կատարելու եւ նրան հաճոյանալու» համար, առանց գազատարը փորձարկելու եւ վերջինիս անխափան աշխատանքում համոզվելու, ԳՏՄ պետ Գագիկ Ստեփանյանին կեղծ տեղեկություններ հաղորդելու, ինչը հանգեցրել է մարդկային զոհերի (գազատարը առողջարանի մերձակա հատվածում բազմաթիվ անցքեր է ունեցել, որի հետեւանքով արտահոսած գազը, նկուղում հավաքվելով, պայթյուն է առաջացրել): Մեղադրանքն, ըստ փաստաբանների, հնարավոր է, դատախազության հատուկ կարեւոր գործերով քննիչ Գագիկ Խաչիկյանի եւ նրա գործընկերների երեւակայության պտուղը: Իրականում Կարապետ Եղոյանը տեղյակ է եղել եւ Գագիկ Ստեփանյանին էլ տեղեկացրել է, որ գազատարը ճնշում չի պահում, այսինքն շահագործման ենթակա չէ (Ստեփանյանը նույնպես ամբաստանյալի աթոռին է): Գազատարը շահագործվել է առանց Եղոյանի ստորագրության եւ մասնակցության (գազատարի բացման պահին էլ, պետի թույլտվությամբ, վերջինս գտնվել է Ղարաբաղում, եւ վերադառնալուն պես ձերբակալվել):

Նախաքննության ընթացքում, Լ. Սահակյանի համոզմամբ, թույլ են տրվել բազմաթիվ օրինախախտումներ, փետրվարի 12-ին, մասնավորապես, լրացել է Եղոյանին կալանքի տակ պահելու առավելագույն ժամկետը, սակայն նա առ այսօր կալանքի տակ է: Մեկուսարանում նրա հետ վատ չեն վարվել, փաստաբանների հետ տեսակցություններին չեն խոչընդոտել, սակայն նախաքննությունն սկզբից եւեթ ընթացել է սխալ ճանապարհով՝ իրական մեղավորներին (ակնհայտ թերի վիճակում գազատարը բացելու հեղինակներին) պատասխանատվության կանչելու փոխարեն: Հետաքրքիր է, որ Եղոյանի համար իբրեւ պատիժ պետական մեղադրողը պահանջել է առավելագույնը՝ 5 տարի, մինչդեռ Գագիկ Ստեփանյանի եւ երրորդ ամբաստանյալի՝ արտադրական շահագործման ծառայության պետ Կնյազ Մովսիսյանի նկատմամբ, որ անմիջականորեն մասնակցել եւ պատասխանատու է գազատարի շահագործման համար, եւ, ի դեպ, ընդունել են իրենց մեղքը, 184-րդ հոդվածով մոտեցումն ավելի մեղմ է՝ չորս տարի:

Փաստաբանների գնահատմամբ, դատախազությունը պարզապես «պլան է կատարել»՝ փորձելով որոշակի թվով մեղավորներ գտնել՝ ի հատուցումն մարդկային զոհերի: Ինչ վերաբերում է դատարանին, ապա հույս ունեն, որ երրորդ իշխանությունը կասի իր խոսքը՝ Եղոյանի արդարացման վճիռ կայացնելով: Հակառակ դեպքում, հելսինկյան կոմիտեի նախագահ Ավետիք Իշխանյանի համոզմամբ, կապացուցվի, որ դատաիրավական բարեփոխումներից հետո անկախ դատական իշխանություն ունենալու հեռանկարը Հայաստանում պատրանք է:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւանի երկու բուհեր նոր անուններ ստացան

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի ժողովրդական տնտեսության պետական ինստիտուտը վերանվանվել է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտ, իսկ Երեւանի թատերական արվեստի պետական ինստիտուտը այսուհետեւ կանվանվի Երեւանի թատերական եւ կինոարվեստի պետական ինստիտուտ: Այս որոշումն ընդունվել է ապրիլի 12-ի նախարարության կոլեգիայի նիստում՝ հաշվի առնելով բուհերի ռեկտորների դիմումները:

Նորից կցայտեն Նժդեհի անվան հրապարակի շատրվանները

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի Նժդեհի անվան հրապարակի շատրվանախումբը, որը գրեթե կառուցման օրից, արդեն մոտ տասը տարի, չի աշխատել, առաջիկայում կվերագործարկվի: Ինչպես հայտնեցին Շենգավիթի թաղապետարանում, շատրվանների վերագործարկման համար արդեն ծախսվել է 4,5 մլն դրամ, եւ փորձարկումից հետո, որը նախատեսված է ապրիլի 20-ին, այն կսկսի գործել: Շատրվաններին հարող տարածքները կծառապատվեն ու կկանաչապատվեն:

Ի ԼՈՒՐ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ

Սամուլի ազգային ակումբը «Հայաստանը եւ ընտրությունները» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման «Ազատություն» կուսակցության նախագահ Հրանտ Բագրատյանի հետ: Հանդիպումը կկայանա ապրիլի 13-ին, ժամը 11:00-ին, «Հոլսթեն» սրճարանում (Փավստոս Բուզանդի 1/3):

ՄԱՄ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

դաստիարակություն

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Անչափահասների թափառաշրջիկությունն ու մուրացիկությունը Հայաստանում աճելու միտում ունեն

«Մուրացիկ եւ թափառաշրջիկ երեխաների հիմնախնդիրները Հայաստանում» թեմայով Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում ներկայացված դասախոսությունից պարզ դարձավ, որ այս խնդիրը դեռեւս երկար ժամանակ մեր հանրապետության համար «գորդյան հանգույց» կմնա, ինչպես խորագրված էր թեման: Պատճառն այն է, որ 96 թ.-ին խնդրի լուծումը գտնելու նպատակով հինգ նախարարությունների հանձնաժողովը երեք տարվա ընթացքում չգտավ արատավոր երեւույթի ի հայտ գալու պատճառներն ու լուծման ուղիները: Հանձնաժողովում ընդգրկված երեք նախարարությունների՝ կրթության, սոցապ ու ՆԳ եւ ԱԱ, ներկայացուցիչների տեղեկատվությունը այնպիսի տպավորություն ստեղծեց, կարծես թեման առաջին անգամն էր վեր հանվում:

Կրթության նախարարության նախադպրոցական, արտադպրոցական եւ հատուկ վարչության պետ Ռոբերտ Ստեփանյանը խոստովանեց, որ ծրագրի ընդունումից անցել է մեկ տարի, սակայն արդյունքները դեռեւս շոշափելի չեն: Երեք բանախոսներն էլ հիմնական պատճառը ընտանիքների սոցիալական ծանր վիճակով պայմանավորեցին, միաժամանակ նշելով, որ դա միակը չէ, սակայն կարող ենք հստակ ասել, որ մյուս պատճառները ուսումնասիրված չեն: «Ի՞նչ բան է թափառաշրջիկությունն ու մուրացկանությունը, չկարողացանք պարզել», անկեղծորեն հայտնեց սոցապ նախարարության կանանց եւ երեխաների հարցերի վարչության պետի տեղակալ Ռազմիկ Գասպարյանը: Նա ընդունեց, որ խնդիրը բազմակողմանի է, սակայն համառորեն կառավարության կողմից պատվիրվում է սոցիալական հարցերը վեր հանել եւ դրանով լուծել թափառաշրջիկ երեխաների հարցը: Պրն Գասպարյանը ճիշտ էր իր վերլուծության մեջ՝ եթե հարցը միայն սոցիալականով պայմանավորված լիներ, ուրեմն թափառաշրջիկ ու մուրացիկ երեխաների թիվն անհամեմատ մեծ պետք է լիներ, քան ներկայացվեց այնտեղ՝ 112-136: Ըստ նրա իմացած վիճակագրության, մուրացիկությունն աճելու միտում ունի եւ պաշտոնապես ներկայացված 102 թիվը իրական պատկերը չի արտացոլում: Չգրանցվածներն անհամեմատ մեծ թիվ են կազմում:

Նշված արատի ի հայտ գալու երկրորդ մեղքը կրթության պակասը համարվեց: «Կրթական համակարգում իրավիճակն այսօր այնպիսին է, որ հիմնական ուշադրությունը սեւեռվում է հանրակրթությանը, եւ հսկողությունից դուրս են մնացել այն կրթօջախները, որոնք կոչված են լրացնելու երեխայի լրացուցիչ կրթական դաստիարակչական պահանջմունքները», ավելացրեց կրթության նախարարության ներկայացուցիչը: Այնուհետեւ տեղեկացրեց, որ նախարարության համակարգում գործում են երկու հաստատություններ, որոնք անմիջականորեն առնչվում են թափառաշրջիկ եւ մուրացիկ երեխաներին. Նուբարաշենի 8-ամյա հատուկ դաստիարակության դպրոցը, որը միայն արական սեռի համար է նախատեսված, եւ Վարդաշենի երկսեռ կրթահամալիրը: Նշված հաստատություններում դաստիարակությունն իրականացվել է խորհրդային մեթոդներով, հենվելով մասնագիտություն սովորեցնելու վրա, որը ներկայումս արդարացված չէ, որովհետեւ զբաղվածության հարցն անլուծելի է դարձել: «Այսօր այդ կրթահամալիրը դիտում ենք ոչ թե մասնագիտական օբյեկտ, այլ հոգեբանասոցիալական վերականգնման կենտրոն, որի աշխատանքն ուղղված կլինի դեպի համայնքը, որտեղից դուրս է գալիս երեխան», նշեց բանախոսը:

ՆԳ եւ ԱԱ քրեական հետախուզության վարչության պետ Մարգար Մելքոնյանն իրենց աշխատանքը ներկայացրեց փոքրիկ վիճակագրությամբ. միայն 98 թ.-ին 4 հազար շրջագայություն է կատարվել հանրապետության տարածքում թափառաշրջիկ երեխաներին հայտնաբերելու եւ ընտանիք վերադարձնելու նպատակով: Հայտնաբերվել են 112 անչափահաս մուրացիկներ, որոնցից 72-ը վերադարձվել են ընտանիք, 26-ն ուղարկվել են հատուկ ուսումնական հաստատություններ, 5-ը մանկատուն եւ տարբեր կազմակերպություններ: Նախարարության ենթակայությամբ է գործում անչափահասների ընդունիչ-բաշխիչ կայանը, որը 25-30 երեխայի համար է նախատեսված եւ վերջին մեկ տարում չի գործել վերանորոգման պատճառով: Համաձայն պրն Մելքոնյանի վերլուծության, ծնողներն են երեխաներին դրդում մուրացիկության՝ «դարձյալ սոցիալականով պայմանավորված»: «Ունենք անչափահաս մարմնավաճառներ», ափսոսանքով հայտնեց վարչության պետը: Իսկապե՞ս պրն Մելքոնյանն էլ էր անտեղյակ, որ անչափահասներին ավելի շատ մուրացիկության են դրդում որոշակի խմբավորումներ, դրանով ապահովելով իրենց շահույթը: Եվ որ վերջիններս իրենց ենթակայության խմբերում կարող են ընդգրկել նաեւ ծնողների դրդմամբ նշված «մասնագիտությունը» որդեգրածներին: Թե՞ այն պարզապես դուրս մնաց զեկույցից:

Պրն Մելքոնյանը նույնպես հարցի լուծումը տեսնում էր կրթական համալիր ստեղծելու մեջ, որը ճիշտ ուղու վրա կդնի երեխաների հետագա դաստիարակությունը: Այլապես իրենք հայտնաբերում են թափառաշրջիկներին, հանձնում ընդունիչ-բաշխիչ կայան, ուր նրանց կարող են պահել մեկ ամսից ոչ ավելի, իսկ հետո անելիքը չգիտեն: Վերադարձնում են ծնողներին. նրանց հիմնական մասը կրկին փողոցում է հայտնվում, այլ հաստատություններ ուղարկելը նպատակահարմար չէ, դրանով խնդիրը չի լուծվում, որովհետեւ նրանց տեղը նորերն են զբաղեցնում: Սոցապ նախարարության ներկայացուցիչը բերեց Էջմիածնի օրինակը, որտեղ ոչ միայն անչափահաս մուրացիկների, այլեւ մեծահասակների հարցն են լուծել՝ տանիք հատկացնելով, երեխաներին խնամակալության հանձնելով եւ այլն: «Երեխաներին վերադարձրեք ընտանիք բոլոր միջոցները ձեռք առնելով», լուծման իր տարբերակն առաջարկեց պրն Գասպարյանը, ուրախությամբ նշելով, որ անցնող հինգ տարիներին 2070 երեխա է որդեգրվել:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԹՄՄ Լոս Անջելեսի Արշակ Տիգրանյան վարժարանի աշակերտների առաջին այցը Հայաստան

Լոս Անջելեսում 1981 թվականին Թեքեյան մշակութային միությունը հիմնադրում է Արշակ Տիգրանյան վարժարանը՝ նպատակ ունենալով Կալիֆորնիայի կրթական ծրագրին զուգահեռ ուսուցանել հայոց լեզու, հայոց պատմություն եւ մշակույթի գիտելիքներ: Վարժարանը գտնվելով ամենահայաշատ թաղամասում՝ Հոլիվուդում, իր դռները բացել է 37 աշակերտով, այժմ նրանց թիվը հասել է 350-ի եւ նրանցից 90 տոկոսը Հայաստանից գաղթած ընտանիքների երեխաներն են:

Վարժարանը ԹՄՄ-ի սեփականությունն է, կառուցվել է ազգային բարերար Արշակ Տիգրանյանի նվիրատվությամբ: Հոգաբարձական կազմը (ատենապետ՝ Ջորջ Մանտոսյան) պատասխանատու է ծրագրերի իրականացման ու գործունեության համար: Վարժարանի տնօրեն Վարդգես Գուրունեանը կրթական հանձնախմբի հետ խորհրդակցաբար կազմում են վարժարանի կրթական ծրագիրը: Տնօրենության եւ 30-հոգանոց ուսուցչական կազմի կողքին վարժարանի հետ սերտ համագործակցում է ծնող-ուսուցչական հանձնախումբը: 1997-98 ուստարվա բյուջեն ավելի քան 1 մլն դոլար էր, որի 60 տոկոսը գոյացել է աշակերտների վճարումներից, իսկ 40 տոկոսը՝ զանազան նվիրատվություններից ու հասութաբեր միջոցառումներից: Բացի թվարկածս առարկաներից, վարժարանում ուսուցանում են կրոնի, ազգային երգի ու պարի, գեղարվեստա-թատերական եւ սպորտի դասընթացներ, որոնցից էլ միշտ կազմակերպվում էր արտադպրոցական միջոցառումներ: ԹՄՄ Արշակ Տիգրանյան վարժարանը Western Association of Schools and Colleges հաստատության կողմից արժանացել է «Վարկավորման թեկնածու» կոչմանը: Վարժարանն ավարտածները հեշտությամբ ընդունվել են շրջանի համալսարաններ ու քոլեջներ: Թե Լոս Անջելեսի գավառի եւ թե Կալիֆորնիայի նահանգի միջդպրոցական բառագիտական մրցումին վարժարանը 1997-98 թ. թ. շահել է մեդալներ ու մրցանակներ:

Վարժարանն ունի իր ավանդույթը՝ ամեն տարեշրջանի Զատկի տոնի արձակուրդին վեց տարի շարունակ ավարտական դասարանի աշակերտները մեկնում են Եվրոպա՝ դաստիարակչական շրջագայության, եւ ահա առաջին անգամ մեկ շաբաթով նրանք այցելեցին Հայաստան՝ գրականության եւ պատմության ուսուցչի՝ օր. Լոռա Գույումճյանի գլխավորությամբ՝ հաղորդվելու հայ հողին, ծանոթանալու երկրին եւ «ավելի լավ հայ» դարձած վերադառնալու Լոս Անջելես: Ես սիրով հանդիպեցի նրանց եւ փորձեցի իմանալ նրանց տպավորությունները:

– Օր. Լոռա, դուք առաջին անգամ եք գալիս Հայաստան, ի՞նչ գիտեիք Հայաստանի մասին եւ որքանո՞վ է ձեր իմացածը համապատասխանում իրականությանը:

– Մանկությունից ի վեր Արարատ ու Էջմիածին երազելով մեծցած եմ, աչքս բացած օրեն իմ մահճակալիս վրա միշտ տեսած եմ Արարատի ու Վազգեն Վեհափառի նկարը, եւ անոնց շուքին տակ մեծցած ենք մեր ընտանիքեն ներս: Քար առ քար կճանչնայի Հայաստանը հեռվեն, անգիր գիտեի, թե օդակայան իջնելեն ետք, որ ճանապարհով պիտի երթանք, որ արձանին պիտի հանդիպինք, այդ ամենը հիմա ավելի շոշափելի դարձավ: Անկեղծ ըլլալու համար ըսեմ, որ Հայաստանն ավելի լավ գտա, քան այն, ինչ որ Լոս Անջելեսի մեջ միշտ կլսեինք, որ կացությունը լավ չէ: Այնքան ուրախ եմ, որ այդպես չէ: Ինծի համար Երեւանը եվրոպական քաղաք է, հրաշալի, գեղեցիկ, պարզապես անխնամ ձգված է, այս է իմ առաջին տպավորությունս: Գեղեցիկ շինությունները, կամարաձեւ սյուները, օր մը ամեն բան կսրբագրվի, ու Երեւանը իրապես կդառնա մրցակիցը Փարիզին, Հռոմին, Լոնդոնին, եւ մեր աշակերտները հպարտությամբ կհիշեն իրենց մայրաքաղաքը:

Մեկ շաբաթվա ընթացքում նրանք այցելեցին Մատենադարան, Գառնի, Գեղարդ, Սարդարապատ, Սեւանա լիճ, Էջմիածնի Մայր տաճար ու Ալեք Մանուկյանի անվան թանգարան, իսկ Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիրն ու

թանգարանը նրանց հիշեցրեց Լոս Անջելեսում կառուցված հրեաների ողջակիզման թանգարանը: Երբ զրուցում էի Արմանի, Վարդանի, Հակոբի, Հայկի, Նազելիի, Մարիի, Օդենի, Տիֆանիի, Սյուզանի, Հովսեփի, Ռոբերտի, Ջոնի, Հովիկի հետ, բոլորն էլ հիացած էին մայր հայրենիքով ու ափսոսում էին, որ շրջագայության 12 օրից 5-ն անց են կացրել Փարիզում: Տղաները հաստատ որոշել էին, որ ամուսնանալուց մեղրամիսն անպայման Հայաստանում պետք է անցկացնեն, աղջիկներն էլ երազում էին փեսացուներ ընտրել Հայաստանից: Իսկ Հայկը, որը ծնվել է Բեյրութում (հայտնի լրագրող Հակոբ Պողոսյանի որդին), առաջին անգամ էր անկախ Հայաստանում, հիացած էր ու հպարտ, որ հայ է: Իմ հարցին՝ եթե քեզ ընտրության հնարավորություն տրվի, որտե՞ղ կապրես, պատասխանեց. «Իմ հայրենիքում՝ Հայաստանում, որովհետեւ Լիբանանում մեծացել ենք, բայց մեզ միշտ ուսուցանել ու դաստիարակել են, որ մեր հայրենիքը Հայաստանն է, միշտ երազել ենք գալ ու ապրել այստեղ: Չորս տարի հետո, երբ ավարտեմ համալսարանի բիզնեսին բաժինը, պիտի գամ Հայաստան ու հենց այստեղ իմ գործը դնեմ»:

Վարդանը երկու տարի առաջ եկել էր Երեւան, բայց այն բավականությունը, որ ստացել էր այս այցի ժամանակ, կտրուկ փոխել էր մտադրությունը եւ չէր ուզում վերադառնալ ԱՄՆ, իսկ իմ հարցին, թե ինչը կապեց հայրենի հողին, պատասխանեց. «Այն, որ պապերս այստեղից են, այստեղ է ծնունդ առել հայը: Որոշել եմ ուսումս շարունակել միջազգային հարաբերությունների գծով եւ գալ հայրենիք, օգտակար լինել նրա զարգացմանը: Իսկ հարսնացուս միայն հայ պետք է ըլլա, մի քիչ էլ ինձանից խելացի, որ կյանքը հաճելի ու հետաքրքիր ըլլա»:

Դեպի Սեւանա լիճ ողջ ճանապարհի ընթացքում Նազելի Աշիկյանը տպավորություններ էր պատմում եւ նշում, որ այլքով տեսնելը ներքուստ շատ բան է փոխել իր հոգում, եւ եթե կյանքի պայմանները լավանան, անպայման կգա Հայաստան, ընտրել է բժշկի մասնագիտությունը եւ ուզում է անպատճառ օգտակար լինել մայր հայրենիքին, չթաքցրեց նաեւ, որ մանրամասն ուսումնասիրում էր նաեւ Երեւանի երիտասարդ տղաների կեցվածքը եւ անպատճառ կընտրեր հայ փեսացու:

– Նազելի, քո շրջապատում այլազգի հասակակիցներից ո՞ւմ հետ ես ընկերություն անում:

– Ավելի շատ հայերու, քանի որ մենք ավելի լավ կհասկնանք միմյանց, իսկ ամերիկացիները տարբեր կմտածեն, մենք մեր պատվի համար շատ կմտածենք:

– Ինչպե՞ս են վերաբերվում ամերիկացի երիտասարդները հայ երիտասարդներին:

– Նրանք մեզ կհամարեն շատ միամիտ ու հետամնաց, իսկ իրենք շատ զարգացած են, ինչը մեր դուրը չի գար: Քիչ մըն ալ պետք է ազգային սովորույթներն ու ավանդույթները հաշվի առնես, նաեւ ընտանեկան դաստիարակությունը:

– Ինչպիսի՞ն են հարաբերությունները վերջին տարիներին գաղթած ընտանիքների հետ:

– Ոչ մի տարբերություն, միշտ եղել ենք հավասարը հավասարի, չէ՞ որ բոլորս ալ հայ ենք եւ հայու ճակատագիր ունենք տարագիր ու պանդուխտ:

Հրաժեշտից առաջ վարժարանի աշակերտները հանդիպեցին կրթության փոխնախարար Աիդա Թոփուզյանի հետ, խոսեցին կրթական ծրագրերի, հետագայում մեկ-մեկու տեղեկություններ փոխանցելու մասին:

Առանց «Թեքեյան կենտրոն» այցելության թեքեյանցիների ճանապարհորդությունն ամբողջական չէր լինի: Նրանք մանրամասն ուսումնասիրեցին շենքը, մեկիկ-մեկիկ կարդացին բարերարների եւ նվիրատուների անունները, դեռ մեկն էլ կատակեց, թե իմ անունն էլ կա, եւ անմիջապես մեկ ուրիշը լրացրեց. «եթե ցանկանաս՝ կլինի...»:

Հրաժեշտ տալով 15 երիտասարդ թեքեյանցիներին, զգացի, թե ինչ կարեւոր դեր ունի սփյուռքահայ դպրոցը հայապահպանման գործում, որտեղ հայրենասեր ու հայեցի դաստիարակություն են ստանում սփյուռքում մեր երիտասարդները, մի բան, որ Երեւանի շատ դպրոցներում պակասում է:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ,
ՀԹՄՄ լրատվության բաժնի պատասխանատու

digitised by A.R.A.R.@

միջազգային

ՆԱՏՕ-ի կողմից ինքնիշխան Հարավսլավիայի օդային ռմբակոծումն իրավամբ կարելի է համարել դարավերջի ամենամեծ հանցագործությունը ոչ միայն սերբ, այլեւ ալբանացի ժողովուրդների նկատմամբ: Այստեղ Եվրոպայում, այնքան էլ միանշանակ չեն ընդունում արեւմտյան երկրների սանձազերծած պատերազմը: Թեեւ Չեխիան ընդամենը մի ամիս առաջ է անդամակցել Հյուսիսատլանտյան դաշինքին, սակայն հասարակությունն այս խնդրում երկու մասի է բաժանվել: 42,1 տոկոսը պաշտպանում է, իսկ 45 տոկոսը քննադատում է օդային ռմբահարումները: Պրահայում գրեթե ամեն օր տեղի են ունենում ալբանացիների ու սերբերի աջակցության հանրահավաքներ: Հինգշաբթի օրվա հանրահավաքում նույնիսկ կոչ արվեց ոչ միայն դադարեցնել ռմբահարումները, այլեւ Չեխիան դուրս բերել ՆԱՏՕ-ի կազմից: Մինչդեռ, վերջին հարցումների արդյունքում, չեխերի մոտ 49 տոկոսը կողմ է ՆԱՏՕ-ին անդամակցելուն: Չեխիայի փոխվարչապետ Էգոն Լանսկին արդեն մեկնել է Ալբանիա իր հետ տանելով դաշտային հիվանդանոց: «Մարդը կարիքի մեջ» հիմնադրամը Կոսովոյի փախստականներին է փոխանցել 250 հազար կրոն, արտգործնախարարությունը հատուկ «Չեխերը Կոսովոյին» հաշվեհամար է բացել եւ որոշել է ՆԱՏՕ-ին անդամակցելու տոնակատարությունների համար նախատեսված մեկ միլիոն կրոնը նույնպես փոխանցել ալբանացի փախստականների հիմնադրամին:

Մինչդեռ մոտ 2 հազար այլ օտարերկրացիներ արդեն դիմել են Չեխիայի կառավարությանը՝ փախստականի կարգավիճակ ստանալու նպատակով:

Սերբերի իրավունքները Պրահայում պաշտպանում են կոմունիստ պատգամավորները, որոնք օրերս Բելգրադից վերադառնալով եւ մամուլի ներկայացուցիչներին հայտարարեցին, թե ՆԱՏՕ-ի ռմբահարումները բարբարոսություն են եւ միջազգային ահաբեկչական գործողություն: Կոմունիստները նաեւ անիմաստ են համարում միայն ալբանացիների համար հիվանդանոց ուղարկելը, քանզի, նրանց կարծիքով, սերբերն էլ տուժող կողմ են: Նրանց ժողովուրդների եղեռն: Ստոյիչիչը նշել է նաեւ, որ իրենք չեն կարող Կոսովոյին ինքնավարությունից ավելին տալ, քանի որ հազար տարի Սերբիայի մասն է կազմում:

«ՆԱՏՕ-ն ոչ թե ցանկանում է մարդկային աղետին վերջ տալ, այլ ոչնչացնել այդ հարուստ երկիրը», ասել է Հարավսլավիայի դեսպանը: Նա քննադատել է նաեւ չեխական մամուլին, որը միակողմանի է արտացոլում հակամարտությունը, չի գրում Կոսովոյի ազատագրության բանակին ՆԱՏՕ-ի կողմից ուղարկվող ռազմական օգնության մասին, որ հարյուրավոր ոստիկաններ են զոհվել ալբանացիների կրակոցներից, որ Հարավսլավիայի կառավա-

КОСОВО

Ավելի լավ է տասը տարի բանակցել, քան մեկ օր կռվել

րությունն ապրիլի մեկին կոչ է արել ալբանացիներին չլքել Կոսովոն: Ստոյիչիչի ասելով՝ երկու կողմերն էլ ցանկանում են բանակցել, քանզի «ավելի լավ է տասը տարի բանակցել, քան մեկ օր կռվել»:

Ստոյիչիչն առայժմ չի մեկնաբանել Ռուսաստան-Բելառուս միությանը Հարավսլավիայի միանալու խնդիրը, ասելով, թե իրենք շնորհակալ կլինեն ցանկացած կողմի օգնության համար:

Արտգործնախարար Յան Կավանը նախաձեռնել է կառավարության նիստում բարձրացնել ալբանացիներին նոր օգնություն ցույց տալու հարցը եւ դիմել խորհրդարանին աջակցություն ստանալու համար: Կավանը հույս է հայտնել, որ իր երկիրը կարող է ընդունել 5 հազար ալբանացի փախստականների: ընտրությամբ սերբերը դարձել են ագրեսիայի զոհ: «Էթնիկական զտումները սկսվել եւ շարունակվում են ՆԱՏՕ-ի ուժերի կողմից», հայտարարել է կոմունիստ պատգամավոր Վ. Ֆիլիպը:

Իր հերթին Պրահայում Հարավսլավիայի դեսպան Զոկո Ստոյիչիչը հույս է հայտնել, թե Չեխիան կօգնի Կոսովոյի հարցը խաղաղ ճանապարհով լուծելուն: Անդրադառնալով 16-օրյա ռմբակոծումներին, նա ընդգծել է, որ ՆԱՏՕ-ն իրականացնում է Սերբիայի եւ Մոնտենեգրոյի

ՏԻԳՐԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,
Պրահա

Եվրոյի կիրառման ոլորտն ընդլայնվում է

Ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ից Եվրամիության 11 երկրներում միասնական արժույթի եվրոյի մուտքը խանդավառությամբ ընկալվեց ամբողջ Եվրոպայում եւ նույնիսկ այլ վայրերում: Մակարաններում եվրոյի հաջողությունը վկայում է, որ միջազգային հանրությունը Եվրամիությունը համարում է տնտեսական աճի ու կայունության նոր տարածաշրջան: Միության 15 պետությունների ֆինանսների նախարարները 1998 թ. դեկտեմբերի 31-ին Բրյուսելում սահմանեցին եվրոյի փոխարժեքները եվրոպական ազգային արժույթների նկատմամբ:

«Լաբել Ֆրանս» ամսագրի ապրիլմեկյան համարից տեղեկանում ենք, որ ֆրանսիական բոլոր ընկերությունների ու ֆիրմաների մեկ քառորդը որոշել է արդեն այս տարի անցնել միասնական դրամարժույթի: Ի դեպ, մեկ եվրոն համարժեք է 6,55957 ֆրանկի: Տեղեկագիտության մասնագետները, որոնք համատեղ ուժերով փորձում են ճշգրտել ժամացույցներն ու համակարգիչները 2000 թ. նախօրեին, արդեն, ըստ եվրոյի, ճշգրտումներ են կատարել դարավերջի համակարգչային ծրագրերում: Բայց միայն մասնագետները չէ, որ եռանդով գործի են լծվել: Եվրամիության երկրների հանրային բոլոր ոլորտներում տեղաշարժեր են սկսվել 1999-2002 թթ. անցման ժամանակաշրջանի արդյունավետ անցկացման նպատակով:

Մասնավորապես, ֆրանսիական «Էր Ֆրանս» ավիաընկերությունն արդեն սկսել է իր հաճախորդներին մի շարք ծառայություններ մատուցել միասնական արժույթով: Հարկ է նշել, որ եվրոն առայժմ գոյություն ունի միայն բանկերի ու սակարանների հաշվեթղթերում: Հնչուն դրամը շրջանառության մեջ կդրվի 2002 թ. հունվարի 1-ից, իսկ մինչ այդ ամեն ոք կարող է իր հայեցողությամբ վճարումներ կատարել ազգային արժույթով կամ եվրոյով: «Էր Ֆրանսի» աթոռի արծաթագինը պատահական չէ, քանզի նրա դրամաշրջանառության 70 տոկոսը եւ ուղեւորահոսքի 80 տոկոսը կապված են եվրոյի գոտու 11 երկրների հետ:

Ինչ վերաբերում է փարիզյան փոխադրամիջոցների (մետրո եւ ավտոբուս) RATP ընկերությանը, տարեսկզբից զանազան տեղեկատվական գրքույկների հրատարակումը եւ ծառայողների վերապատրաստումը նպաստում են եվրոյի կիրառմանը: Մարտի սկզբին ընկերությունը գովազդային լայն արշավ ծավալեց, իսկ մարտի 15-ից ուղեւորները հնարավորություն ստացան իրենց տոմսերի դիմաց վճարելու եվրոյով, քանի որ բոլոր սակագներն արդեն նշվում են միաժամանակ ֆրանկով ու եվրոյով: Իսկ 2002 թ. հունվարի 1-ից եվրոն կդառնա եվրոպական ձեռնարկությունների, հաստատությունների ու քաղաքացիների առօրյա կյանքի անկապտելի մասը՝ փոխարինելով ազգային արժույթներին, որոնք ժամանակի ընթացքում կհամալրեն հավաքորդների ու դրամագետների հավաքածուները:

Գ. Բ.

WALL STREET JOURNAL

Կասպարովն արդարացնում է ՆԱՏՕ-ի գործողությունները եւ պահանջում պատժել Միլոշեւիչին

Շախմատի աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովը, որը հեղինակավոր «Ուոլ սթրիթ ջորնըլի» խմբագրակազմի անդամ է, թերթի ապրիլի 8-ի համարում «Սերբիան վերակառուցելու համար ՆԱՏՕ-ն նախ պետք է պարտության մատնի Միլոշեւիչին» վերնագրով հոդված է տպագրել, որտեղ, ընդհանուր առմամբ արդարացնելով ՆԱՏՕ-ի գործողությունները, պահանջում է գործը մինչեւ վերջ հասցնել եւ անպայման միջազգային ատյանի միջոցով պատժել Միլոշեւիչին եւ նրա նմաններին:

Հոդվածի երրորդ պարբերությունում Կասպարովը հետաքրքիր զուգահեռ է անցկացնում, որն արժե մեջբերել: «Կարծիքներ են հնչում, գրում է նա, որ ՆԱՏՕ-ի օդային հարձակումները թրն Միլոշեւիչին ազատորեն գործելու եւ իր ռճրային ծրագրերը իրականացնելու հնարավորություն են ընձեռում: Բայց Կոսովոյի ալբանացիների տեղահանումը սկսվեց ՆԱՏՕ-ի ռմբակոծություններից շատ առաջ: Մի՞թե պետք է ռուսներին մեղադրել, որ 1915 թվին Օսմանյան կայսրության սարսափ նրանց առաջխաղացմանը հետեւեց հայերի ցեղասպանությունը թուրքերի կողմից: Կամ որեւէ մեկը կարո՞ղ է պնդել, որ դաշնակիցների հաջող հարձակումները երկրորդ աշխարհամարտի օրերին պատճառ դարձան, որ Հիտլերը հրամայի հրեական խնդրին վերջնական լուծում տալ»:

Այնուհետեւ նա գրում է, որ արդարացի բանակցությունները ցարդ ձախողվել են, որովհետեւ արեւմտյան ղեկավարները Սլոբոդան Միլոշեւիչի եւ Սադդամ Հուսեյնի նման բռնակալներին վերաբերվել են որպես դաշնդություն ունեցող անհատների՝ չկարողանալով հասկանալ նրանց գործելակերպի «տրամաբանությունը»: Սերբ ժողովրդի մեջ Միլոշեւիչի ունեցած ազդեցությանը հակազդելու համար Արեւմուտքը պետք է նախ խորտակի սերբական ամբողջ ռազմական համակարգը: Մենք պետք է հաշվի չառնենք այն բողոքները, որ ՆԱՏՕ-ի միակողմանի գործողությունները քայքայում են ՄԱԿ-ի հեղինակությունն աշխարհում: Հիմնադրումից անմիջապես հետո այդ կազմակերպությունը դարձավ փոխզիջումների մի մարմին, որտեղ գերտերությունները կարող էին վետո դնել իրենց «հաճախորդների» շահերին հակասող ամեն մի ընդունված որոշման վրա: Խորհրդային Միության փլուզումից հետո այդ համակարգն այլեւս չի կարող ծառայել միջազգային կայունության եւ խաղաղության հաստատման նպատակներին: ՄԱԿ-ի ներսում արված փոխզիջումային համաձայնություններն այլեւս անհրաժեշտ չեն: Երբեմն նույնիսկ վտանգավոր են: Մեր կարծիքով, 1991-ին ՄԱԿ-ի որոշումներին նախագահ Բուշի չափից ավելի կառչած մնալն էր, որ մինչեւ օրս երկարեցրեց Ծոցի ճգնաժամը: Միլոշեւիչը նման խաղ է խաղում ներկայումս, փորձելով Ռուսաստանին ներքաշել որպես միջնորդի: Այս բոլորն անհրաժեշտություն է ստեղծում հիմնելու միջազգային մի մեխանիզմ, որը ծանրաբեռնված չլինի սառըպատերազմյան գաղափարական մտածելակերպով: Միջազգային դատարանի կողմից Միլոշեւիչին դատապարտելը լավագույն «ներածականը» պիտի լինեի նոր աշխարհակարգի: Այլապես մեր ներկա ռազմական գործողությունները եւ դիվանագիտական ջանքերը ձախողված պետք է համարել, եզրակացնում է Գարրի Կասպարովը:

Ռուսական ավտոշարասյունը Հունգարիայի տարածքով ուղեւորվեց Հարավսլավիա

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավսլավիային մարդասիրական օգնություն փոխադրող ռուսաստանյան ավտոշարասյան հետ կապված հարցը, որը Հունգարիայի իշխանությունների կողմից կասեցվել էր ուկրաինա-հունգարական սահմանում, լուծված է: Այդ մասին այսօր լրագրողներին հայտնել է Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովը:

Այսօր, Մոսկվայի ժամանակով 16.30-ին, ավտոշարասյունը Հունգարիայի տարածքով ուղեւորվել է Հարավսլավիա:

Հունգարիայի իշխանությունների կողմից շրջափակված բեռնատարները դեպի Բելգրադ ճանապարհը շարունակել են Հունգարիայի ներքգործնախարարության ղեկավարության հետ Ռուսաստանի կառավարական պատվիրակության ղեկավար, արտակարգ իրավիճակների նախարար Սերգեյ Շոյգուի՝ այսօր Բուդապեշտում կայացած բանակցություններից հետո:

Իրանում սպանվել է բանակի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալը

ԹԵՀՐԱՆ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իրանի Իսլամական Հանրապետության բանակի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ, բրիգադային գեներալ Ալի Շիրազին շաբաթ առավոտյան Թեհրանում սպանվել է մի խումբ զինված անձանց կողմից:

Ինչպես ասվում է Իրանի բանակի գլխավոր շտաբի տարածած հաղորդագրության մեջ, միջադեպը տեղի է ունեցել տեղական ժամանակով առավոտյան ժամը 6.45-ին: Գեներալն սպանվել է աշխատանքի գնալու ճանապարհին՝ ահաբեկիչների կողմից, որոնց հաջողվել է թաքնվել: Հանցագործության կատարման հետ կապված այլ մանրամասներ չեն հաղորդվում:

Մինչդեռ, ըստ ոչ պաշտոնական տվյալների, Ալի Շիրազիի սպանությանը մասնակից են Իրանի ժողովրդի մոջահեդների կազմակերպության գրոհայինները: Ավելի վաղ Ալի Շիրազին զբաղեցնում էր Իրանի Իսլամական Հանրապետության ցամաքային ուժերի հրամանատարի պաշտոնը:

Ինչո՞ւ հետաձգվեց նախագահ Ասադի այցը Մոսկվա

Սիրիական նախագահության խոսնակ Ջաբրան Կուրիան հայտնել է, որ ապրիլի 12-ին նախատեսված Սիրիայի նախագահ Հաֆեզ Ասադի այցը Մոսկվա հետաձգվել է մոտակա մի այլ ժամկետի՝ Դամասկոսի եւ Մոսկվայի միջեւ համաձայնեցնելուց հետո: Մյուս կողմից, RMC-ի թղթակիցը Ռուսաստանում ապրիլի 11-ին, վկայակոչելով Մոսկվայի լավատեղյակ աղբյուրներ, հաղորդել է, որ Դամասկոսը որոշեց հետաձգել այցը, որովհետեւ իրավիճակը Ռուսաստանում ազդանշում է կառավարական փոփոխության հնարավորություն, զուգեւ՝ ավելին: Այս առնչությամբ, ապրիլի 10-ին ելույթ ունենալով հեռուստատեսությամբ, վարչապետ Եվգենի Պրիմակովը խոսել է իր կառավարության դիմակայող դժվարությունների մասին՝ անկնարկելով նախագահ Ելցինի հետ եղած ներանձնակալի տարաձայնությունները: Նույն աղբյուրների համաձայն, իր խիստ զգուշավորությամբ եւ հեռատեսական փորձառու զգայունակությամբ ճանաչված նախագահ Ասադը նախընտրում է քանիցս հետաձգել իր այցերը Մոսկվա, երբ տարաձայնություններ են ծագել Կրեմլի եւ խորհրդարանի միջեւ: Միեւնույն ժամանակ, շարունակում է RMC-ի թղթակիցը, սիրիական կողմը իր դժգոհությունն է հայտնել Իսրայելի արտգործնախարար Արիել Շարոնի անակնկալ այցի առթիվ, որի հանդիպումը իր ռուս գործընկեր Իվանովի հետ նախատեսվել է հենց Սիրիայի նախագահի օդանավի Մոսկվա ժամանելուց 2 ժամ առաջ: Չնայած այդ աղբյուրները նշել են, որ 2 կողմերը համաձայնել են այցը հետաձգել, Ռուսաստանի արտգործնախարարության հայտարարության մեջ խոսվել է «սիրիական կողմի պահանջի» մասին միայն, ինչը մեկնաբանվում է, թե Մոսկվան փորձում է Դամասկոսին վերագրել այցի հետաձգման պատճառը:

Ա. Մ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Որոնում»՝ ճշմարտություն-երջանկություն

Սեղանիս վրա դրված են ինը գեղարվեստական գրքեր՝ լույս տեսած 1978–1999 թվականներին: Մի ուրույն աշխարհ են ամփոփում դրանք, մոտիկ անցյալի մի ամբողջական, լիարյուն կենսաշերտ՝ ինքնատիպ կերպարներով, դիպաշարերով, պատմություններով, կյանքի հարատեւությունը վավերացնող արժեքներով, երեւակայական-հեքիաթային սավառնումներով, ավանդական բարքերով, գաղափարական իրարամերժ դիրքորոշումներով, մարդկային առաքինություններով ու հայրենապաշտությամբ՝ ներկայացված 40-50-60-ականների պատմական, սոցիալական, քաղաքական իրադարձությունների, ժամանակի հոգեւոր-բարոյական ալեբախումների հենքի վրա:

Եվ էլի շատ ու շատ բան կա այդ հատորներում՝ ժամանակի ամենակուլ երախից ու հեղինակի հոգուց պոկված, որ մոտ 15 տարվա ընթացքում ըմբոշխնել են ընթերցողները, բայց ոչ «պաշտոնական», «պրոֆեսիոնալ» գրադատությունը կամ գրական մամուլը: Քար անտարբերություն՝ անըմբռնելի ու անընդունելի: Դրանք հրատարակվել են բարի եւ անպայման հայրենիք, մշակույթ ու գիրք սիրող մարդկանց աջակցությամբ:

Այդ գրքերի հեղինակը Սասուն Վարդանյանն է՝ ժամանակակից արձակի շնորհալի դեմքերից մեկը: Ծնվել է Հրազդանի շրջանի Սոլակ գյուղում 1942 թ.: Կրթությունը ստացել է Էջմիածնի ճեմարանում: Աշխատել է Սեւանի հոգեւոր դպրատանը իբրեւ տնօրեն: Այժմ Շիրակի թեմի դպրոցի վերատեսուչն է:

Այսքանն իբրեւ նախամուտ-ծանոթություն: Այժմ վերջերս լույս տեսած («Արեւիկ» հրատարակչություն) «Որոնում» վեպի մասին՝ մյուս ստեղծագործությունների քննարկումը թողնելով ավելի հարմար առիթի:

Վեպը գրվել է 20–25 տարի առաջ՝ պատկերվող իրադարձությունների անմիջական տպավորության տակ. հեղինակը երկու-երեք տարի աշխատել է Արփա-Սեւան կառույցում: Լինելով անձնական դիտարկումների ու ապրումների արգասիք՝ գիրքը պարունակում է կենսական ճշմարտության արտացոլման բավական մեծ լիցք: Իսկ եթե նկատի ունենանք գրողի կենսահայեցողության որոշակիորեն ընդգծված սկզբունքները, որոնք, ռոմանտիկ վեհություն ունենալով, խարսխված են ազգային-ավանդական կեցության, նաեւ մարդ-անհատի ու մարդկայինի մասին դարերի փորձով սրբագործված պատկերացումների վրա, ապա անկասկած է նրա գեղարվեստական հավաստիությունը:

Վեպի բուն գործողությունները ծավալվում են Արփա-Սեւան ջրատարի շինարարությունում: Հեղինակը զուգահեռաբար ընթերցողին տեղափոխում է Վան-Տոսպ մայրաքաղաքում երեք հազար տարի առաջ Մենուա արքայի կողմից կառուցվող ջրանցքի պատմական իրադարձությունների ոլորտը: Այս ֆաբուլան շահեկանորեն հիշեցնում է հայ դասական պատմավեպի ավանդները: Եթե այստեղ իշխող-որոշող արքայի կամքն է, եւ ամեն ինչ կատարվում է նրա հրամանին համապատասխան ու բարեհաջող. բախումը, հակամարտությունը միայն արտաքին թշնամու՝ Ասորեստանի հետ է, ապա Արփա-Սեւանը, չնայած պետական կառույց լինելուն՝ հակասությունների, մարդկային տարամերժ հարաբերությունների մի ամբողջ կծիկ է, որի բացահայտումը եւ հաղթահարումը տեղի է ունենում մաքառումների, վսեմ նպատակների եւ գռեհիկ նյութապաշտության, հետամնացության միջեւ անզիջում պայքարի միջոցով: Շինարարների չափազանց դժվարին աշխատանքը, գորշ ու տխուր առօրյան, ստոր կրքերը դառն իրականության հայտանիշներն են. անձնվեր, բանիմաց աշխատողների կողքին անբաններ ու բախտախնդիրներ: Երկու դեպքում էլ, սակայն, հեղինակը կարեւորել է այդ հսկա կառույցների կենսական անհրաժեշտությունը Հայաստան աշխարհի համար:

Հայ մարդու անպարագիծ ցավով նա դիտում է օրավուր պակասվող ու ծյուրվող գեղեցկուհի լճի կործանումը: Եվ դա է գլխավոր հերոսին՝ վտիտ, անփորձ, անպաշտպան պատանյակին, բերել այստեղ՝ իր անզոր թեւերով գոնե մի քանի քար դնելու Սեւանի փրկության վեմին: Բնականաբար, նա պիտի բախվեր դաժան միջավայրին: Բախվում է, բայց հավատն իր առաքելության հանդեպ զորավոր հիմք է դառնում հաղթահարելու ոչ միայն անհրապույր շրջապատի խոչընդոտները, այլեւ իր մարդկայնորեն ընդունելի թուլությունները՝ դառնալու իր գործի հմուտ ու գիտակ կազմակերպիչ, հեղինակություն:

Վեպի հիմնական կերպարները երիտասարդ մարդիկ են՝ նոր-նոր կյանք մտած, սակայն յուրաքանչյուրն իր մտածելակերպը, ընկալումները, ձեւավորվող կերտվածքն ու կեցվածքն ունի: Կան նաեւ ավանդական բարք ու վարքով ապրող ու նվիրված բանվորներ, վարպետներ, ծառայողներ, որոնք կրում են հեղինակի իդեալները:

Սրանց կողքին գորշության մի ամբողջ զանգված՝ ամենատարբեր սանդղակների վրա կանգնած, վճիռներ արձակողներից մինչեւ ամենասեւ աշխատանք կատարողները, որոնք կամա թե ակամա փորձում են ի չիք դարձնել առաջընթացի ամեն մի ճիգ:

Վիպական գործողությունները զարգանում են հիշյալ ուժերի հակամարտության հունով: Այդ հակամարտությունը, սակայն, հիմնականում պտտվում է երկու գաղափարի շուրջ՝ հայրենաշինության-հայրենասիրության եւ անձի-անհատականության հաստատման: Այս վերջինը ներառում է նաեւ անհատի ու շրջապատի բախումը՝ զուտ անձնական երջանկության որոնման ճանապարհին, ներքին հոգեկան խռովք, երկփեղկվածություն, տարամերժ զգացումներ:

Այս հակասությունների կրողը Գարեգինն է՝ վեպի կենտրոնական դեմքը, որի շուրջ էլ ընթանում է պատումը: Նա գյուղական պարզ, ազնիվ, բարի ու բոլորանվեր անձնավորություն է՝ կյանքի մասին իր ավանդական պատկերացումներով, բարոյական ըմբռնումներով: Սովորելու նպատակով քաղաք գալով՝ ընկնում է նոր միջավայր, նոր ընկերներ, նոր սեր ձեռք բերում: Ու գլխովին տրվում է այդ սիրուն՝ փոխադարձաբար համակրանքի եւ ուշադրության արժանանալով: Բայց շրջապատի անբարյացակամությունը, լիովին չհասկացվելու տագնապները, ընկերության սուրբ պարտականությունը չոտնահարելու սեւեռուն միտք-զգացումը երկփեղկում, անվճռական են դարձնում նրան, մղում զիջողության: Ու նա առժամանակ թողնում է սիրած աղջկան, քաղաքը՝ նվիրվելու մեկ այլ, իրեն ոչ պակաս մտատանջող առաքելության. մեկնում է Արփա-Սեւան ջրատարի շինարարություն: Սակայն կյանքը ամեն տեղ նույնն է՝ բարդ, հակասական, կնճռոտ, տառապալից:

Ու հոգու նոր բզկտումներ, միջավայրին ու աշխատանքի ծանրությանը հարմարվելու անօրինակ ջանքեր, որոնք, բարեբախտաբար, հաղթահարվում են աշխատանքով, աշխատանքի մարդկանց բարյացակամությամբ եւ ամենից առաջ՝ սեփական կամքով ու հավատով առ նվիրական նպատակը: Կյանքում քիչ չեն օգտակար ու բարի մարդիկ, որոնք լույս ու ջերմություն են հաղորդում շրջապատին, ապրելը դարձնում տանելի ու հաճելի՝ չնայած բազում դժվարություններին: Դրական կերպարների վարքը հենց դա է հաստատում, ինչքան էլ անտանելի լինեն պայմանները, աշխատանքը, ապրուստի հանապազօրյա լուծը, առօրյա հարաբերությունները, կյանքը միակն է, եւ ուրիշ չկա. ուստի մարդը չպետք է կորցնի աստվածակերպ դեմքն ու դիմագիծը, ապրի ու գործի (գոյատեւի) իբրեւ մարդ արարած, այնպես որ այս աշխարհին հրաժեշտ տալուց հետո մնացողները հնարավորություն ունենան մի քանի անկեղծ խոսք ասելու նրա աճյունի առաջ, ինչպես փլուզումից զոհված ընկերոջ դամբանին: Այսպես են խորհում ու գործում Գարեգինը, նրա ընկերները՝ Աշոտը, Սուսանը, Գուրգենը, Կարենը եւ մյուսները:

Յուրաքանչյուրն իր անձնական ճշմարտությունը-երջանկությունը որոնելով, միաժամանակ այն չի պատկերացնում ազգային հասարակական շահախնդրությունից դուրս. անհատականը փորձում է չափակցել սեփական ժողովրդի պատմական ու ներկա հիմնախնդիրների լույսով՝ որոշել-հաստատելու համար իր գոյության իմաստը, իր տեղը հասարակական-ազգային առաջընթացի մեջ, այս է հաստատում ամբողջ վեպը, եւ գրքի վերջին նախադասությունը՝ «Դառնանք մտածենք Վանա ծովակի մասին...»:

ՀԱԿՈԲ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀՈՒՇ

«Ֆրունզն ուրիշ էր...»

Մեծերի մասին բոլոր պատմություններն էլ կարեւոր են, անկարեւոր ու երկրորդական փաստեր չկան: Ամեն մի հիշողություն, ամեն մի լուսանկար, ամեն մի ձայնագրություն մեծ արժեք ունի, հատկապես, երբ նրանք՝ մեծերն արդեն այս անցավոր աշխարհում չեն:

Մհեր Մկրտչյանի մասին իմ իմացած բազմաթիվ պատմություններին, փաստերին վերջերս գումարվեցին եւս մեկ լուսանկար ու մի պատմություն:

Նկարիչ Գառուշ Հովսեփյանն իր լուսանկարների ալբոմը «հետախուզելիս» մի լուսանկար հայտնաբերեց ու պարզեց ինձ:

– Տես, ասաց, Ֆրունզն է ու ես: 1956 թվականին ենք լուսանկարվել: «Պլանի գլխում», Խաչատուր Աբովյանի արձանի մոտ, մեր գեղարվեստաթատերական ինստիտուտի դիմաց (այժմ այդ շենքում ժողովրդական արհեստների թանգարանն է – Ս. Գ.)... Ի՜նչ ժամանակներ էին: Ինստիտուտի հանրակացարանն էլ նույն շենքում էր: Ուսանողի թոշակով, պատահական վաստակներով էինք ապրում: Բայց այնպիսի՜ մարդիկ էին մեր կողքին, այնպիսի մարդկանց հետ էինք նստում-վեր կենում. արտիստներ Շահում Ղազարյանը, Լոռենց Առուշանյանն էին, Սոս Սարգսյանն էր երբեմն գալիս, ողորմածիկ Հովակ Գալոյանը, նկարիչ Ռաֆիկ Աթոյանն էր, պարարվեստի ուսումնարանի այսօրվա տնօրեն Թերեզա Գրիգորյանը, Ավետիք Իսահակյանի հարսը՝ Բելլան...

– Այսքան ճանաչված մարդկանց կողքին ինչպե՞ս էր երեւում Մհեր Մկրտչյանը: Չէ՞ որ նա այդ տարիներին այնքան էլ ճանաչված չէր:

– Չէ, ի՞նչ ես ասում, ժպտում է Գառուշ Հովսեփյանը: Ճանաչված էր, այն էլ՝ ինչքան: 1956 թիվն էր, ու էկրաններին «01-99» կինոնկարն արդեն կար: Միամիտ ու բարի Գարսեւանը միանգամից բոլորի սիրելին էր դարձել... Մի օր, երբ ես ու ինքն անգործ, անբան նստած էինք, հանկարծ ասաց. «Գառուշ, վեր կաց, գնանք ռեստորան, ես եմ հյուրասիրում»: Գիտեի, որ փող չունի: Բայց համոզեց, հանրակացարանից հանեց, գնացինք «Երեւան» ռեստորան, նստեցինք բացօթյա մասում: Ժպտալով մոտեցավ մատուցողը: Ֆրունզը մի շիշ «Ջերմուկ» ուզեց («Ջերմուկի» փող ունեինք)... Մի կես ժամ էլ չէր անցել, երբ մեր սեղանին այնքան կոնյակ ու օղի, այնքան ուտելիք լցվեց, որ քսան մարդու կհերիքեր... Մեր սեղանի մոտ այնպիսի մարդիկ նստեցին, որ երեւակայել անգամ չէինք կարող... Ֆրունզի Գարսեւանն ինձ ու իրեն (ինչո՞ւ միայն ինձ) երկար ժամանակ պահեց, խնջույքների սեղաններից ու կենացներից գրեթե ոչ մի օր չզրկեց: Ինքը հանգիստ տարավ այս ամենը...

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Երկու կանադահայերի անդրանիկ ելույթը հայրենիքում

Ուրբաթ օրը՝ ապրիլի 9-ին, Արամ Խաչատրյան համերգասրահում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը հանդես եկավ երկու կանադահայերի մասնակցությամբ: Ծրագրի առաջին մասում ընդգրկված Յոհաննես Բրամսի «Կոնցերտ ջութակի եւ նվագախմբի համար» բարդ ստեղծագործությամբ առաջին անգամ հայ հանդիսատեսին ներկայացավ երիտասարդ

ջութակահար Վան Արմենյանը, որն իր նախնական երաժշտական կրթությունը Ալբերտայում եւ Օնտարիոյում (Կանադա) ստանալուց հետո ջութակի դասերը շարունակել է Քվեբեկի կոնսերվատորիայում եւ ավարտել է գերազանց գնահատականներով: Ապա ուսումնառությունը շարունակել է «Բոստոն սիմֆոնիկ նվագախմբի» կոնցերտմայստեր Մալկոլմ Լոուի մոտ՝ Բոստոնի Նյու Ինգլենդի կոնսերվատորիայում՝ արժանանալով գերազանցության դիպլոմի: Դեռեւս ուսման տարիներին ընտրվել է Քվեբեկի եւ Նյու Ինգլենդի կոնսերվատորիաների նվագախմբերի կոնցերտմայստեր: Մասնակցել է Սարասոտայի փառատոնին (ԱՄՆ), ելույթներ է ունեցել Բոստոնի Ջորդան Հոլում եւ Կանադայի Օրֆորդ Արթս Սենթրում:

Ծրագրի երկրորդ մասում նվագախումբը ներկայացրեց Ռոբերտ Շումանի Սիմֆոնիա թիվ 1-ը («Գարնանային»): Օրվա դիրիժորն էր ջութակահարի հորեղբայրը (դարձյալ Կանադայից)՝ Րաֆֆի Արմենյանը: Ծնվել է Կահիրեում (Եգիպտոս), դաշնամուրի, դիրիժորության եւ կոմպոզիցիայի դասեր է առել Վիեննայում: Դիրիժորության առաջին ելույթները ունեցել է «Ատլանտիկ սիմֆոնիի» հետ Նովա Սկոտիայում (Կանադա), 1971-ին նշանակվել է «Քիչներ Ուոթըրլու սիմֆոնիի» գեղարվեստական ղեկավար: 1974-ին դարձել է Ստրատֆորդի փառատոնի երաժշտական ղեկավար, որտեղ հիմնել է կանադական կամերային անսամբլը: Նա ղեկավարել է Մենոտիի «Մեդիում» օպերայի հեռուստատեսային տարբերակը, որը 1974-ին ներկայացվել է Emmy մրցանակի: Արմենյանը «Գունո» մրցանակի է առաջադրվել Սորին Ֆորեսթերի եւ կանադական կամերային անսամբլի հետ Ռավել եւ Շյոնբերգ ձայնագրելու համար: 1986-ից Արմենյանը Կանադայի «Օրդերի» դափնեկիր է: Ներկայումս դիրիժորություն է դասավանդում Գրացի համալսարանում, իսկ 1999-ի սեպտեմբերից դասախոսելու է նաեւ Տորոնտոյի համալսարանում:

ՀԱԿՈԲ ՕՀԱՆՅԱՆ

ԱԵԼՏԱ-ի հինգերորդ կոնֆերանսը

Փորձի փոխանակման, ինքնատիպ զեկուցումների եւ մանավանդ հետաքրքիր հանդիպումների առիթ դարձավ ԱԵԼՏԱ-ի՝ Հայաստանի անգլերեն լեզվի ուսուցիչների ասոցիացիայի հինգերորդ կոնֆերանսը, որը տեղի ունեցավ կիրակի օրը՝ ապրիլի 11-ին, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի մեծ դահլիճում: ԱԵԼՏԱ-ի նախագահ Կարինե Սուրադյանի բացման խոսքից հետո ողջույնի խոսքով հանդես եկան USIS-ի տնօրեն՝ Մելիսա Կումբերը, Բրիտիշ Կաունսլի կողմից անգլերեն լեզվի զարգացման գծով աշխատակից Բարրի Ուաթսոնը, խաղաղության կորպուսի կողմից՝ Սիլվա Էթյանը, Վանաձորի ԱԵԼՏԱ-ի մասնաճյուղի վարչության անդամ Նինա Զաղինյանը եւ Մարտունու ԱԵԼՏԱ-ի մասնաճյուղի տնօրեն Նարինե Ալեքսանյանը: Օրվա հանդիսավարն էր Երեւանի պետհամալսարանից բանասիրական գիտությունների թեկնածու Մարգարիտ Ադրեսյանը, իսկ օրվա բանախոսը՝ Մ. Նահանգների տեղեկատվության գործակալության Կենտրոնական Ասիայի եւ Կովկասի ներկայացուցիչ Ուիլյամ Անկերը:

Պլենար նիստից հետո կոնֆերանսը շարունակվեց առանձին լսարաններում՝ գործնական պարապմունքների ձեւով, որոնց ընթացքում զեկուցումներով հանդես եկան Հայաստանի ամերիկյան, Երեւանի պետական, Աճառյանի անվան համալսարանների, Վանաձորի ուսուցիչների կատարելագործման ինստիտուտի հայոց եւ օտար լեզուների մասնագետները:

Կոնֆերանսի ամբողջ տեւողության ընթացքում երկրորդ հարկի 26 լսարաններում գործում էր անգլերեն գրքերի տոնավաճառ:

Ավելացնենք, որ ԱԵԼՏԱ-ն ստեղծվել է 1995-ին եւ ունի իր անգլերեն լեզվով հրատարակվող տեղեկագիրը՝ ENGLISH TEACHERS NEWSLETTER անվանմամբ, որի 8-րդ համարը ներկաներին տրամադրվեց այդ օրը: ԱԵԼՏԱ-ի կազմակերպությամբ եւ երեւանյան բուհերի ուսանողների մասնակցությամբ վերջերս Սոս Սարգսյանի «Համազգային» թատրոնում ներկայացվեց Օսկար Ուայլդի «Լրջախոհ լինելու կարեւորությունը» պիեսը՝ անգլերեն լեզվով:

Զարմանալի էր, որ հակառակ հայտագրի ողջույնի խոսք բաժնում ընդգրկված լինելուն, կրթության նախարարությունից ոչ մեկը չէր ներկայացել հավաքույթին:

Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ ՓՈԽՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿ
ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

31.12.98թ.

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	31.12.98	31.12.98
Կանխիկ դրամական միջոցներ դրամարկղում	18	90
Մնացորդներ կենտրոնական բանկում	601	64
Թղթակցային հաշիվներ	432	377
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր	3528	3767
Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ	71	77
Հաշվարկված (ստացվելիք) տոկոսներ	170	287
Առհաշիվ տրված գումարներ և կանխավճարներ	21	37
Ներդրումներ պետական արժեթղթերում	1780	2227
Ներդրումներ ոչ պետական արժեթղթերում	10	10
Հիմնական միջոցներ	507	543
Կուտակված ամորտիզացիա	-66	-84
Այլ ակտիվներ	1	2
Ընդամենը ակտիվներ	6932	7242
Հաշվեկշիռ	6932	7242
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ցպահանջ ավանդներ ռեզիդենտներից	498	536
Ցպահանջ ավանդներ ոչ ռեզիդենտներից	166	68
Ժամկետային ավանդներ ռեզիդենտներից	117	56
Ժամկետային ավանդներ ոչ ռեզիդենտներից	1001	1479
Հաշվարկված (վճարվելիք) տոկոսներ	21	24
Այլ պարտավորություններ	143	128
Ընդամենը պարտավորություններ	1946	2292
ԿԱՊԻՏԱԼ		
Կանոնադրական հիմնադրամ	1061	1006
Գլխավոր պահուստ	1368	1297
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ	2548	223
Նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ		2425
Ընդամենը կապիտալ	4976	4951
Հաշվեկշիռ	6922	7242

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Բանկի եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ

Ձև թիվ 5
(ամսական, եռամսյակային, տարեկան)
Բանկի անվանումը Հայգյուղփոխբանկ
Ամսաթիվը 12/31/98 թ.-ից
մինչև 3/31/99 թ.
(հազ. դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1.	*Տոկոսային եկամուտներ*		
1.1	Թղթակցային հաշիվներից ստացված տոկոսներ		9,760
1.2	ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված ավանդներից ստացված տոկոսներ		1,544
1.3	Բանկերում և այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից ստացված տոկոսներ		116,658
1.4	Տեղաբաշխված վարկերի դիմաց ստացված տոկոսներ		
1.5	Օվերդրաֆտից, օվերնայթից ստացված տոկոսներ		
1.6	Վարկային հարթերից ստացված տոկոսներ		
1.7	Պետական գանձապետական արժեթղթերից ստացված տոկոսներ, այդ թվում հետգնման պայմանագրերով տնօրինվող արժեթղթերից		113,005
1.8	Այլ արժեթղթերից ստացված տոկոսներ		
1.9	Ֆորվարդային, ֆյուչերսային, օպցիոն պայմանագրերից ստացված տոկոսներ		
1.10	Լիզինգից և ֆակտորինգից ստացված տոկոսներ		
1.11	Այլ տոկոսային եկամուտներ		
	Ընդամենը տոկոսային եկամուտներ		240,967
2.	*Տոկոսային ծախսեր*		
2.1	Թղթակցային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների և այլ ցպահանջ պարտավորությունների դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.2	ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.3	Հետգնման պայմանագրերի գծով պարտավորութ-ների դիմաց վճարված		
2.4	Բանկերից և այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.5	Ներգրավված ժամկետային ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ		2,048
2.6	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ		8,132
2.7	Օվերդրաֆտի, օվերնայթի դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.8	Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		
2.9	Ֆորվարդային, ֆյուչերսային, օպցիոն պայմանագրերի դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.10	Լիզինգի դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.11	Ստորադաս փոխառությունների դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.12	Այլ տոկոսային ծախսեր		
	Ընդամենը տոկոսային ծախս		10,180
	Զուտ տոկոսային եկամուտներ		230,787
3.	*Ոչ տոկոսային եկամուտներ*		
3.1	Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ		405
3.2	Գանձապետարանի սպասարկումից ստացված եկամուտներ		
3.3	Ներդրումներից ստացված շահաբաժիններ		
3.4	Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ		1,935
3.5	Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ		2,280
3.6	Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված դրական (բացասական) փոխարժեքային տարբերություն		26,372
3.7	Բանկի շենքի և այլ հիմնական միջոցների վարձակալությունից ստացված վարձավճարներ		
3.8	Հիմնական միջոցների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ		
3.9	Վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
3.10	Ստացված տույժեր, տուգանքներ		1,304
3.11	Այլ ոչ տոկոսային եկամուտներ		9,050
	Ընդամենը ոչ տոկոսային եկամուտներ		40,536
4.	*Ոչ տոկոսային ծախսեր*		
4.1	Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		71,681
4.2	Գործուղման ծախսեր		14,922
4.3	Կենսաթոշակային, զբաղվածության և սոցիալական ապահովագրության համար վճարներ		3,918
4.4	Հարկեր, տուրքեր և այլ պարտադիր վճարներ		6,019
4.5	Ամորտիզացիոն մասհանումներ		11,148
4.6	Բանկի շենքի վարձակալության վճար		886
4.7	Գովազդային, ներկայացուցչական ծախսեր		5,670
4.8	Աուդիտային և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր		1,637
4.9	Համակարգչային ծրագրերի, սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր		160
4.10	Կապի և հաղորդակցական միջոցների գծով ծախսեր		1,825
4.11	Վճարված տույժեր, տուգանքներ		8,831
4.12	Այլ ոչ տոկոսային ծախսեր		
	Ընդամենը ոչ տոկոսային ծախսեր		126,697
	Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ		-86,161
5.	*Հատկացումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին*		
5.1	Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին		7,794
5.2	Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին		
5.3	Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին		
	Ընդամենը հատկացումներ		7,794
6.	*Դուրս գրված ակտիվների վերադարձ*		
6.1	Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստի հաշվին հետհաշվեկշիռ դուրս գրված վարկերի վերադարձ		2,500
6.2	Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին մասհանված, բայց դեռևս հետհաշվեկշիռ դուրս չգրված վարկերի վերադարձ		
6.3	Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստի հաշվին դուրս գրված արժեթղթերի մարում		
6.4	Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստի հաշվին հետհաշվեկշիռ դուրս գրված պարտքերի վերադարձ		
6.5	Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին մասհանված, բայց դեռևս հետհաշվեկշիռ դուրս չգրված պարտքերի վերադարձ		
	Ընդամենը վերադարձ		2,500
	Զուտ մասհանումներ		5,294
	Շահույթ մինչև հարկումը		139,332
	Շահութահարկ		22,807
	Զուտ շահույթ		116,525
	Հաշվարկված շահաբաժիններ		
	այդ թվում արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով		
	սովորական բաժնետոմսերի գծով		
	Չբաշխված շահույթ		116,525

Ձև թիվ 11
(եռամսյակային)

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ընդհանուր կապիտալի փոփոխության վերաբերյալ

Բանկի անվանումը Հայգյուղփոխբանկ 22000
Ամսաթիվը 3/31/99 թ.
հազ. դրամ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Մեծությունը ժամանակաշրջանի սկզբում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	0	2,467,831
Կանոնադրական հիմնադրամ		525,000
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի խանգ (հատ)		
Գլխավոր պահուստ		676,963
Եկամուտների պահուստներ		1,265,868
Վերագնահատման պահուստներ		
Այլ պահուստներ		
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն		
Բանկի կողմից ետգնված սեփական բաժնետոմսեր		
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ		
Փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	0	116,523
Կանոնադրական հիմնադրամ		0
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի խանգ (հատ)		
Գլխավոր պահուստ		0
Եկամուտների պահուստներ մինչև դիվիդենտների վճարումը		116,523
Վճարված շահաբաժիններ		
Ծանուցում. 1 բաժնետոմսի դիմաց վճարված շահաբաժիններ		
Վերագնահատման պահուստներ		
Այլ պահուստներ		
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն		
Բանկի կողմից ետգնված սեփական բաժնետոմսեր		
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ		
Մեծությունը ժամանակաշրջանի վերջում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	0	2,584,354
Կանոնադրական հիմնադրամ	0	525,000
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի խանգ (հատ)	0	0
Գլխավոր պահուստ	0	676,963
Եկամուտների պահուստներ	0	1,382,391
Վերագնահատման պահուստներ	0	0
Այլ պահուստներ	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն	0	0
Բանկի կողմից ետգնված սեփական բաժնետոմսեր	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ	0	0

Ձև թիվ 12
(եռամսյակային, տարեկան)

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Բանկի դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ

Բանկի անվանումը Հայգյուղփոխբանկ 22000
Ամսաթիվը 3/31/99
(հազ. դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	0	51,210
Ստացված տոկոսներ		220,899
Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ		405
Լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններից ստացված զուտ եկամուտներ		
Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ		1,935
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ		2,280
Ստացված այլ եկամուտներ		10,354
Վճարված տոկոսներ		-8,245
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		-86,603
Վճարված հարկեր		-47,426
Զուտ դրամական հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից		143,999
2. Դրամական զուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	*0*	*-427,015*
Պետական գանձապետական արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		-253,776
Ժամկետային արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Անժամկետ արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Հետգնման պայմանագրերով տնօրինվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)		80,000
Այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)		-220,203
Վարկային ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերադարձ		
Ֆակտորինգային գործառնությունների նվազում (ավելացում)		
Լիզինգի նպատակով ակտիվների ձեռքբերում		
Լիզինգային գործառնություններից մայր գումարների հետվերադարձ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում (ձեռքբերում)		-33,036
Զուտ դրամական հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		
3. Դրամական զուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	*0*	*234,892*
Ցպահանջ պարտավորությունների զուտ ավելացում (նվազում)		13,288
Ժամկետային պարտավորությունների զուտ ավելացում (նվազում)		248,180
ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերի ավելացում (նվազում)		
Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական հիմնադրամում		
Վճարված շահաբաժիններ		
Զուտ դրամական հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		
Դրամական միջոցների հոսքերի զուտ աճ	0	-243,333
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված զուտ միջոցներ ժամանակաշրջանի սկզբում		520,351
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված զուտ միջոցներ ժամանակաշրջանի վերջում	0	277,018

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ (հազ. դրամ)

1. Եռամսյակի (տարվա) ընթացքում հետհաշվեկշիռ դուրսգրված վարկեր

2. Եռամսյակի (տարվա) ընթացքում հետհաշվեկշիռ դուրսգրված տոկոսներ

Բանկի վարչության նախագահ

Գլխավոր հաշվապահ

digitised by A.R.A.R.@

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի

հասուկ դասընթացների բաժին

Պատասխանատվությունների շարք ծրագիր
ՀՀ սեփականաշնորհման նախարար

ՊԱՎԵԼ ՂԱԼԹԱԽՉՅԱՆԸ

ներկայացնում է

«Սեփականաշնորհման գործընթացը Հայաստանում»

հինգշաբթի, ապրիլի 15-ին, ժամը 18:00-ին,
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)
Պատասխանատվությունը կընթանա հայերեն՝ համընթաց
անգլերեն թարգմանությամբ:

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 27-16-58

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

UMCOR

Միավորված մեթոդիստների օգնության կոմիտեն (UMCOR) հայտարարում է մրցույթ մարդասիրական օգնության ծրագրի կառավարչի թափուր տեղի համար:

Կառավարչի հիմնական պարտականություններն են՝ կազմակերպել եւ իրականացնել տեղական արտադրության սննդամթերքի գնումը եւ բաշխումը, կազմակերպել տեղերներ սննդամթերքի գնման համար, ընտրել շահառուներին եւ իրականացնել ծրագրի առօրյա կառավարումը:

Պահանջվող որակավորումները՝ բարձրագույն կրթություն, տնտեսագիտություն, ֆինանսներ կամ հարակից բնագավառներում, աշխատանքային փորձ մարդասիրական օգնության բաշխման բնագավառում, հայերենի, անգլերենի եւ համակարգչի լավ իմացություն, կազմակերպչական եւ հաղորդակցման զերազանց հատկանիշներ:

Դիմումների ներկայացման վերջին ժամկետն ապրիլի 19-ն է:

Հասցեն՝ Երեւան, Կարապետ Ուլնեցու 16
Հեռ. 24-81-41, 28-29-77, (3742) 151-894

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

13 ապրիլ

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.10 Գ/Ֆ «Վերելակից դեպի ձախ»
12.25 Հիթ շքերթ
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 Մանկական սերիալ «Ուեյնի մանիֆեստը»
17.45 Տունտունիկ
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
18.55 Հոլ
19.10 Հեռուստալոտո
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.50 Այսօր
21.15 Ով ով է
21.50 Գ/Ֆ «Հարավային համաձայնություն»
23.40 Հենց այնպես
00.00 Հայլուր

9.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Զարդեղեն» (2-րդ մաս)
19.00 Մուլտֆիլմեր
19.30, 21.30, 23.30, 2.30 Սուրհանդակ
19.50 Գ/Ֆ «Մահացու որս»
21.15 Հրապարակ
22.00 Գ/Ֆ «Սողոմոնն ու Շեբան»
24.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 Խուժան ալիք
00.30 Ի դեպ
00.55 Գ/Ֆ «Կրկոս շաբաթ»

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Համուն սիրո»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Երջանիկ դիտված
17.30 ...Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Համուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Գուշակիր մեղեդին
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.05 Թեմա
20.45 Գ/Ֆ «Սպասիր եւ հիշիր ինձ»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Գ/Ֆ «Բենզակայանի թագուհին» (դերերում՝ Ն. Ռումյանցեւա, Յու. Բելով, 1963 թ.)
00.10 Թերեւս
00.25 Է. Ռյազանովի հեղինակային ծրագիրը
01.05 Գ/Ֆ «Ցլամարտիկի վալսը»

РТР

8.00-10.35 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրջերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.45 Հեռուստախանութ
11.00 Աղբանշներ փոստով
11.10 Սերիալ «Միլենի»
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 02.00 Լուրեր
15.30 Սերիալ «Մայրեր, կյանք եւ սիրո հիներ»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նրանց վորները»
17.20 Երաժշտություն, երաժշտություն...
17.30 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշխարհ
19.00 Հումորապատիկ եւ առողջություն
19.10 Գ/Ֆ «Շերլոկ Հոլմսի եւ դոկտոր Վաթսոնի արկածները»
20.25 Սերիալ «Միստր Բին սեւ օծը-2»
21.40 Մանրամասներ
21.55 «Անշլագը» ներկայացնում է
22.30 Կինոյի ժամ. գ/ֆ «Խայծ» (Ավստրալիա)
00.40 Ուրմաս Օտտը Զունայի հետ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) սկսում է 1999-2000 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԱԿԱՅՈՒՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի իմացությունը պարտադիր է:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է **մայիսի 7-ը, ժ. 15⁰⁰:**

Ապրիլի 17-ին, ժ. 11⁰⁰-ին հրավիրում ենք ՀԱՀ-ի մեծ դահլիճ՝ մասնակցելու բաց դռների օրվան:

Տեղեկությունների համար դիմել Մարշալ Բաղրամյան 40, Ընդունելության գրասենյակ (19)

Հեռ. 27-16-29

British Embassy, Yerevan
Know how fund assistant

Applications are invited for the new post of Know How Fund Assistant at the British Embassy in Yerevan. The duties of the Know How Fund Assistant include:

- Supporting the KHF Officer in managing a range of work involving the KHF, including undertaking routine photocopying and filing.
- Drafting visit programmes and setting up appointments for KHF short and long term visitors.
- Assisting the KHF Officer in her regular contacts with other donor agencies in-country, and to keep records of other donors work in-country.
- Maintaining lists of projects and contacts.
- Deputizing for the KHF Officer in her absences.

Candidates for this post should speak, and write, Armenian, English and Russian fluently. They should be able to demonstrate that they can work with minimum supervision. They should have good administration skills and be able to work in a team. A knowledge of local Government and of the foreign donor community would be an advantage.

Applicants should be available for interview in the last week of April, the successful applicant should be available to start work around early May. Written applications, accompanied by CV, should be submitted in English by the closing date of 23 April to:

The Deputy Head of Mission (KHF)
British Embassy
28 Charents Street
Yerevan

Tel: 55 30 81

ԽԱՉԲԱՌ

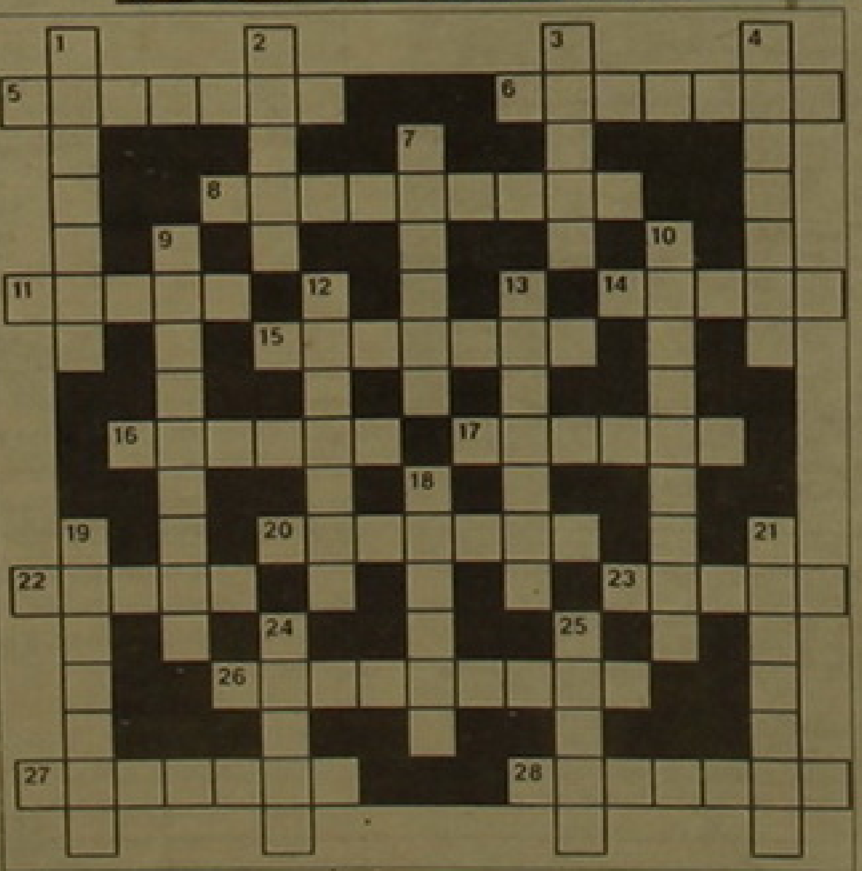

Ուղղահայաց

1. Արշիլ Գորկու Ալպանյան օվկիանոսում: 2. Վիեննայի մայրաքաղաքը: 3. Կանոն բուդդայական կրոնում: 4. Զանազան բուսատեսակներից պատրաստված բուժամիջոց, սպեղանի: 7. Գերմանացի կոմպոզիտոր, «Այիդա» օպերայի հեղինակը: 9. Ռուս հայտնի կինոդերասան: 10. Հայ կրոնական եւ մշակութային կազմակերպություն, միաբանություն Սուրբ Ղազար կղզում: 12. Համառազգի ծառի պտուղ, որն օգտագործվում է ինչպես թարմ, այնպես էլ եփված վիճակում հրուշակեղեն պատրաստելիս: 13. Քենտոնի օսկարակիր ֆիլմը: 18. Խոսակցական խոսք, արժանիքների համար տրված հավանության արտահայտություն: 19. Բելգիացի բանաստեղծ, դրամատուրգ, քննադատ: 21. Աշխարհահռչակ թռչի ձողել: 24. Ռուս նկարիչ, Ռեպինի աշակերտը («Դեղձերով աղջիկը»): 25. 1970-ին «Աղոլոն» տիեզերանավով Լուսին թռչած ամերիկացի տիեզերագնաց:

Հորիզոնական

5. Հայ օպերային երգչուհի: 6. Թատերական, կրկեսային ներկայացումների համար սարքված ժամանակավոր շինություն: 8. Ացտեկների առաջնորդը (1390-1469): 11. Երկրագործական գործիք: 14. Արաբ բանաստեղծ, գրել է ներբողներ, գինեձոներ: 15. Տոլստոյի հերոսներից: 16. Գերմանացի ֆիզիկոս: 17. Ավստրիացի գրող, նովելագիր: 20. Կոսմետիկայում օգտագործվող փափկեցնող յուղանյութ: 22. Ռուս սովետական պատմաբան: 23. Գավառ Մեծ Հայքի Այրարատ նահանգում: 26. «Խաղաղ Դոն» կինոնկարի ռեժիսորը: 27. Ռուս գրող, գրականագետ, թարգմանիչ, «Հայ պոեզիայի անթոլոգիայի» հեղինակը: 28. XIX դ. անգլիացի գրող, երգիծաբան, անգլիական քննադատական ռեալիզմի ներկայացուցիչ:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Ուղղահայաց

1. Ռադիոաստղադիտակ: 2. Սատանայազ: 3. Ներեոիդ: 4. Կիրխոֆ: 8. Նազարեթ: 9. Գոյա: 11. Բազմություն: 12. Օկլահոմա: 13. Իլյուխինովկա: 14. Նարգան: 15. Դառագախ: 16. Վերջին: 20. Գրողդոյն: 21. Անրիկյան: 23. Ծուխանը: 25. Արդյունք: 27. Կեռապետեր: 29. Բանակ: 30. Սաչարին: 33. Անանաուզորոն: 36. Դրախտին: 38. Սախտուրյան: 40. Սարապո: 43. Անեծենյան: 47. Վարոս: 48. Պինդարոս: 49. «Բալթազար»: 53. Եգնիկին: 56. Բեւեկն: 57. Ագի:

Հորիզոնական

1. Ռադիոնավիտոր: 5. Վաչենոփն: 6. Դալի: 7. Եռալիան: 9. Գինի: 10. Աոնո: 12. Օվկիանիա: 15. ԴԱՆ: 17. Շարկո: 18. Դիդեմա: 19. Օծեգա: 22. Հրիտասրդականություն: 24. Կոմա: 26. Արևաղ: 28. Ապրոփ: 31. Աոկա: 32. Ենա: 34. Արայակ: 35. Կոկարդ: 37. Ամառ: 39. Այան: 40. Ական: 41. Օրարան: 42. Եղիա: 44. Աննա: 45. Սարա: 46. Եվա: 50. Միբեր: 51. Սիա: 52. Նեռ: 54. Դոբերա: 55. Տաօն: 56. Բարու: 58. Տերևա: 59. Արեհամ: 60. Սան: 61. «Լեդա»: 62. «Իոկաստա»: 63. Բեռո:

Մրցանակային՝ հաջորդ խաչբառը կտպագրվի ապրիլի 17-ին:
Փորձե՛ք լուծել, եւ պարգեւավոր մրցանակը Ձե՛րն է:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ապրիլի 14-ին, ժամը 15-ին, գրողների միության մեծ դահլիճում տեղի կունենա ՀԱՄՈ ՍԱՀՅԱՆԻ ծննդյան 85-ամյակին նվիրված ցերեկույթ:

Բացման խոսք՝
ՀՐԱՆՏ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

«ՍՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 ... 69149 ... 4000 Տպագրված է տպարանում 12. 04. 1999 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@